

Міністерство охорони здоров'я України
Запорізький державний медичний університет
Кафедра іноземних мов

АНГЛІЙСЬКА МОВА

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ
З ПІДГОТОВКИ І РОБОТИ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ
З ДИСЦИПЛІНИ

“ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ”

(Спеціальності: «Медицина», «Технології медичної діагностики та лікування»,
«Фізична терапія, ерготерапія», «Педіатрія»)

Запоріжжя

2018

УДК 811.111'276.6 (075.8)

A-64

*Затверджено на засіданні Центральної методичної ради ЗДМУ
та рекомендовано для використання в освітньому процесі
(протокол № 2 від 22.11.2018 р.)*

Рецензенти:

Л. В. Клименко – канд. пед. наук, доцент кафедри іноземних мов Запорізької державної інженерної академії.

С. А. Козиряцька – канд.наук із соц.комунікації, доцент кафедри культурології та українознавства ЗДМУ;

Укладачі:

О. В. Гордієнко - канд. філол. наук, доцент, в.о. завідувача кафедри іноземних мов Запорізького державного медичного університету;

А. В. Неруш - ст. викладач кафедри іноземних мов ЗДМУ;

О. Л. Соляненко - викладач кафедри іноземних мов ЗДМУ.

Англійська мова: навчально-методичний посібник для студентів медичних факультетів з підготовки і роботи на практичних заняттях з дисципліни “Іноземна мова за професійним спрямуванням” (спеціальності: «Медицина», «Технології медичної діагностики та лікування», «Фізична терапія, ерготерапія», «Педіатрія / уклад. О.В. Гордієнко, А.В. Неруш, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 129 с.

Посібник містить розроблені практичні заняття з дисципліни “Іноземна мова за професійним спрямуванням” (спеціальності: «Медицина», «Технології медичної діагностики та лікування», «Фізична терапія, ерготерапія», «Педіатрія»). Практичні заняття розроблені згідно з вимогами до освітньо-кваліфікаційних характеристик та примірної програми навчальної дисципліни підготовки фахівців другого магістерського рівня вищої освіти “Іноземна мова за професійним спрямуванням”. Методичні вказівки є однією з форм допомоги студентам в оволодінні учбовим матеріалом навчальних занять в рамках даного курсу.

Передмова

Методичні вказівки для студентів розроблені згідно з вимогами до освітньо–кваліфікаційних характеристик та примірної програми навчальної дисципліни підготовки фахівців другого магістерського рівня вищої освіти “Іноземна мова за професійним спрямуванням” (Англійська, Німецька, Французька), яка затверджена заступником міністра охорони здоров’я України від 05.10.16 О.Лінчевським та розроблена на базі опорної кафедри латинської та іноземних мов Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького.

Методичні вказівки призначені для студентів при підготовці до практичних занять з дисципліни “Іноземна мова за професійним спрямуванням” медичних факультетів спеціальностей 222 «Медицина», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», 227 «Фізична терапія, ерготерапія», 228 «Педіатрія».

Методичні вказівки для студентів включають вивчення модулів «Медична термінологія», які поділяються на 8 змістових модулів.

Методичні вказівки для містять 34 розроблених практичних занять 8 змістових модулів: «Physiology of the Cardiovascular System», «Physiology of the Respiration and the Nervous System», «Microbiology», «Medical Institutions», «The Diseases of the Respiratory Tract», «The Diseases of the Cardiovascular System», «The Diseases of the Alimentary Tract, Liver and Bile Ducts», «Infectious Diseases».

Розроблена структура кожного практичного заняття. Зміст розроблених занять, їх цілі та завдання відповідають сучасним вимогам викладання дисципліни “Іноземна мова за професійним спрямуванням” та мовної підготовки студентів медичних факультетів. Розроблені заняття забезпечують розвиток умінь та навичок студентів у різних видах мовленнєвої діяльності, які по закінченню курсу навчання дадуть можливість майбутнім фахівцям спілкуватися англійською мовою, читати оригінальну фахову літературу, брати участь у міжнародних конференціях та ін.

Посібник також містить варіанти проведення зразків диференційованого заліку.

Зміст

Передмова	3
Модуль I. Медична Термінологія	
<i>Змістовий Модуль 1.</i>	
Physiology Of The Cardiovascular System	5
<i>Змістовий Модуль 2.</i>	
Physiology Of The Respiration And The Nervous System	9
<i>Змістовий Модуль 3.</i>	
Microbiology	17
<i>Змістовий Модуль 4.</i>	
Medical Institutions	21
Модуль II. Медична Термінологія	
<i>Змістовий Модуль 5.</i>	
The Diseases Of The Respiratory Tract	30
<i>Змістовий Модуль 6.</i>	
Physiology Of The Respiration And The Nervous System	33
<i>Змістовий Модуль 7.</i>	
The Diseases Of The Alimentary Tract, Liver And Bile Ducts	41
<i>Змістовий Модуль 8.</i>	
Infectious Diseases..	51
Додатки	56

МОДУЛЬ I. Медична термінологія

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Physiology of the Cardiovascular System

ЗАНЯТТЯ № 1

Тема заняття: The Physiology of the Cardiovascular System. Work of the Human Heart. Огляд часів в Active Voice. Типи речень.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- повторює форми англійських присудків в Active Voice;
- засвоює типи речень в англійській мові;
- знайомиться з темою «The Physiology of the Cardiovascular System» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Work of the Human Heart».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- навчитись розрізняти типи англійських речень;
- розпізнавати типи речень та вміти їх вживати (Grammar с.7-8, за практикумом);
- робота з лексикою с.11(за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстом та вправами с.11 (за практикумом)).

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку форми англійських присудків в Active Voice та правильно перекладати їх рідною мовою;
- уміти створювати різні типи англійських речень;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об’єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток А

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Work of the Human Heart» с.10;
- підготуватися до словникового диктанту;
- підготувати переказ тексту «Work of the Human Heart»;
- підготувати анотацію тексту «The Heart Sound» с.12;
- виконати письмово вправи на закріплення лексичного та граматичного матеріалі ex. 6 p.5; ex.11 p.9; ex.8 p.12.

ЗАНЯТТЯ № 2

Тема заняття: The Circulation of the Blood. The Corpuscular Elements of Blood. Perfect Active.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темами «The Circulation of the Blood» та «The Corpuscular Elements of Blood» англійською мовою, вдосконалює навички перекладу на українську мову.

– вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «The Circulation of the Blood».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граматики: розпізнавати, перекладати, створювати англійські неозначено-особові речення;
- робота з лексикою с.17-18 (за практикумом);
- навчитись працювати з фаховою інформацією (робота з текстом та вправами с. 18-19 (за практикумом).

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку неозначено-особові речення та правильно перекладати їх рідною мовою;
- вдосконалювати навички роботи з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);

- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток Б

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Circulation of the Blood» с.15;
- підготувати переказ та анотацію (письмово) тексту «The Circulation of the Blood»;
- виписати з тексту «The Circulation of the Blood» присудки у Present Perfect;
- знайти додаткову інформацію на тему The Circulation of the Blood (напр. видатні вчені, роботи, присвячені даній темі).

ЗАНЯТТЯ № 3

Тема заняття: The Heart Sounds. The Cardiac Rhythm. Неозначено-особові речення. Безособові речення.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темою «The Heart Sounds» англійською мовою, вдосконалює вміння перекладу на українську мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «The Cardiac Rhythm».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граматика: розпізнавати, перекладати, створювати англійські неозначено-особові речення;
- робота з лексикою с.17-18 (за практикумом);
- навчитись працювати з фаховою інформацією (робота з текстом та вправами с 18-19 (за практикумом).

Методичне забезпечення заняття:

– Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку неозначено-особові та безособові речення та правильно перекладати їх рідною мовою;
- вдосконалювати навички роботи з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток В

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Cardiac Rhythm» с.22;
- підготувати переказ тексту «The Cardiac Rhythm»;
- виконати письмово переклад тексту “What makes the human heart sing” та скласти 10 речень у Passive Voice з використанням активної лексики уроку;
- знайти додаткову інформацію про серцево-судинну систему.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. PHYSIOLOGY OF THE RESPIRATION.

PHYSIOLOGY OF THE NERVOUS SYSTEM

ЗАНЯТТЯ № 4

Тема заняття: The Physiology of Respiration. The Physiology of the Lungs.

Узгодження часів

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темою «The Physiology of the Lungs» англійською мовою, закріплює навички перекладу на українську мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «The Physiology of Respiration. The Physiology of the Lungs».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граMATика: навчитись розпізнавати англійські речення у складі яких діє граматичне правило «Узгодження часів» та вміти їх правильно розуміти та перекладати рідною мовою – Ex. 1,3,4 p. 25 (за практикумом);
- робота з лексикою : впр.1—3 с. 31, робота з текстом «The Physiology of the Lungs» с.31, виписати речення, у яких вживано граматичне явище «Узгодження часів»;
- виконання лексичних вправ до тексту 5—8 с.32;
- навчитись працювати з фаховою інформацією (робота з текстом та вправами с. 26-29).

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти створювати різні форми запропонованих граматичних одиниць;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об’єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток Г

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Physiology of the Lungs» с.31
- підготуватися до словникового диктанту за темою «The Physiology of the Lungs»;
- підготувати переказ тексту «The Physiology of the Lungs»;
- виконати письмово вправи 2—4 с. 25;
- знайти додаткову інформацію про видатних вчених, які зробили видатні відкриття в сфері дихальної системи.

ЗАНЯТТЯ № 5

Тема заняття: I. M. Sechenov and His Works on the Blood Gases. The Exchange of Gases in the Lungs. Узгодження часів.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темою «I. M. Sechenov and His Works on the Blood Gases» англійською мовою, закріплює навички перекладу на українську мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «The Exchange of Gases in the Lungs».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граматики: с. 25 –26 (за практикумом) умовні речення;
- робота з лексикою с. 26–28;
- удосконалювати навички різних видів читання за темою заняття «I. M. Sechenov and His Works on the Blood Gases. The Exchange of Gases in the Lungs».

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти створювати різні форми запропонованих граматичних одиниць;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток Г

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Exchange of Gases in the Lungs» с. 28—29;
- підготувати переказ тексту «The Exchange of Gases in the Lungs»;

— повторити правила узгодження часів с.25;

ЗАНЯТТЯ № 6

**Тема заняття: The Physiology of the Nervous System. The Brain.
Безсполучникові підрядні речення**

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темою «The Physiology of the Nervous System» англійською мовою, закріплює навички розуміння тексту та його перекладу на українську мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «The Physiology of the Nervous System. The Brain».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граMATика: 1—3 с.30—31 та скласти 10 речень з використанням заданої граматичної конструкції «Безсполучникові підрядні речення»;
- робота з лексикою с. 36–37;
- удосконалювати навички різних видів читання за темою заняття «The Physiology of the Nervous System. The Brain».

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати, перекладати та створювати англійські безсполучникові підрядні речення;
- уміти працювати з текстом;

- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток Д

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «The Exchange of Gases in the Lungs» с. 28—29;
- підготувати переказ тексту «The Exchange of Gases in the Lungs» ;
- повторити правила узгодження часів с.25;

ЗАНЯТТЯ № 7

Тема заняття: Conditioned Reflexes. Perfect Passive

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темою «Conditioned Reflexes» англійською мовою, закріплює навички розуміння тексту та його перекладу на українську мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Conditioned Reflexes».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граMATика: новий граматичний матеріал «Perfect Passive».Виписати з тексту «Conditioned Reflexes» (с.43– за практикумом) речення у пасивному стані (Simple, Continuous, Perfect) та скласти 10 речень з використанням граматичної конструкції Perfect Passive;
- робота з лексикою с. 43-44;
- удосконалювати навички різних видів читання за темою заняття «Conditioned Reflexes».

Методичне забезпечення заняття:

– Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти впізнавати, перекладати та створювати різні форми англійського присудка у Perfect Passive;
- закріплювати вміння працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток Е

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Conditioned Reflexes» с.43;
- підготувати переказ тексту «Conditioned Reflexes»;
- виконати ex. 8 с. 44 написати ессе за темою “What sleep does for you?”;
- підготуватися до контролю засвоєння змістових модулів 1-2;
- знайти інформацію про видатних вчених, відкриття в області мозкової діяльності, системи людини.

ЗАНЯТТЯ № 8

Тема заняття: Контроль засвоєння змістових модулів 1-2.

Мета: на основі граматичних, лексичних умінь та навичок студент:

- закріплює знання з лексики та граматики змістових модулів 1–2;
- закріплює навички розуміння та перекладу тексту на українську мову;
- вчиться осмислювати отриману інформацію та трансформувати її у повідомлення;
- закріплює навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- вдосконалює мовленнєві навички;
- закріплює навички різних видів читання та розуміння змісту тексту;
- посилює увагу, мислення.

1. Питання, що підлягають вивченню:

– *лексичні*: The Physiology of the Cardiovascular System; Work of the Human Heart; The Circulation of the Blood; The Corpuscular Elements of Blood; The Cardiac Rhythm The Physiology of Respiration; The Physiology of the Lungs; I.M. Sechenov and His Works on the Blood Gases. The Exchange of Gases; The Physiology of the Nervous System; The Brain; Conditioned Reflexes.

– *граматичні*: Основні форми англійського дієслова. Огляд часів в Active Voice. Типи простих речень. Типи питальних речень. Часи групи Perfect. Неозначено-особові речення. Passive Voice. Узгодження часів.

Методичне забезпечення заняття:

– Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти виконувати різні форми запропонованих граматичних завдань;
- уміти виконувати різні форми запропонованих лексичних завдань;
- уміти перекладати рідною та англійською мовами

3. Завдання самоконтролю знань та умінь, яких набуватиме студент під час підготовки до контролю засвоєння змістових модулів 1-2:

– тренувальні завдання з граматики для підготовки до контролю засвоєння змістових модулів 1-2: Додаток Є

4. Завдання для самопідготовки:

- повторити лексичний матеріал за темами змістових модулів 1–2;
- повторити граматичний матеріал за темами змістових модулів 1–2;

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. MICROBIOLOGY

ЗАНЯТТЯ № 9

Тема заняття: Microbiology. Microorganisms. Еквіваленти модальних дієслів.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темою «Microbiology. Microorganisms» англійською мовою, закріплює навички розуміння тексту та його перекладу на українську мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Microorganisms».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- грамика: «Еквіваленти модальних дієслів»; виконання граматичних вправ 1–4, с.46;
- робота з лексикою с. с.47–49;
- удосконалювати навички різних видів читання за темою заняття «Microorganisms».

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти впізнавати, перекладати та створювати різні форми англійського речення з еквівалентами модальних дієслів;
- закріплювати вміння працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток Ж

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Microorganisms» с.50;
- підготуватися до словникового диктанту;
- підготувати переказ тексту «Microorganisms»;
- виконати письмово вправи 5,6 с.47, впр.10 с.51.

ЗАНЯТТЯ № 10

Тема заняття: **The Founder of Virology D.I. Ivanovsky.** Похідні від займенників **some, any, no, every.**

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темою «The Founder of Virology» англійською мовою, закріплює навички розуміння тексту та його перекладу на українську мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «The Founder of Virology»;

– закріплює знання та навички з реферування тексту.

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граматики: новий граматичний матеріал «Похідні від займенників some, any, no, every» с.51-52 (за практикумом);
- виконання граматичних вправ с.52;
- робота з лексикою с. с.53–54;
- удосконалювати навички різних видів читання, перекладу та переказу за темою заняття «The Founder of Virology».

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти впізнавати, перекладати та створювати різні форми похідних від займенників some, any, no, every;
- закріплювати вміння працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток 3

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми *The Founder of Virology*;
- підготуватися до словникового диктанту;
- підготувати переказ тексту «*The Founder of Virology*»;
- зробити письмово вправи 2 с.53, 8 с.56.

ЗАНЯТТЯ № 11

Тема заняття: *Alexander Fleming*. Дієслова *to be* та *to have*.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темою «*Alexander Fleming*» англійською мовою, закріплює навички розуміння тексту та його перекладу на українську мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «*The Founder of Virology*»;
- закріплює знання та навички реферування тексту.

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граMATика: функції дієслів *to be* та *to have* в англійській мові (за практикумом);
- виконання граматичних вправи 6 с.53;
- робота з лексикою впр.5 с.55;
- удосконалювати навички різних видів читання, перекладу та переказу за темою заняття «*Alexander Fleming*».

Методичне забезпечення заняття:

- *Essentials of Medical English* = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати функції дієслів *to be* та *to have* у англійському реченні;
- закріплювати вміння працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток И

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Alexander Fleming»;
- підготуватися до словникового диктанту;
- підготувати переказ тексту «Alexander Fleming»;
- зробити письмово вправи 6 с.53 та 9 с.57.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. MEDICAL INSTITUTIONS

ЗАНЯТТЯ № 12

Тема заняття: Medical Institutions. Polyclinics. Застосування Present замість Future. Післялоги.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темою «Polyclinics» англійською мовою, закріплює навички розуміння тексту та його перекладу на українську мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Polyclinics»;
- закріплює знання та навички реферування тексту.

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граматики: засвоїти правила застосування Present замість Future; особливості перекладу англійських дієслів з післялогами;
- виконання граматичних вправ 1– 3 с.59–60;
- робота з лексикою с.60-61;
- удосконалювати навички різних видів читання, перекладу та переказу за темою заняття «Polyclinics».

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти застосовувати Present замість Future у відповідних випадках згідно граматичного правила;
- впізнавати та правильно перекладати англійські дієслова з післялогами рідною мовою;
- закріплювати вміння працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток І

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Polyclinics» с.60;
- підготуватися до словникового диктанту;
- підготувати переказ тексту «Polyclinics»;
- зробити письмово вправи 4,6 с.60–61.

ЗАНЯТТЯ № 13

Тема заняття: A Case of Bronchitis.Tracheitis. Continuous Passive

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темою «A Case of Bronchitis. Tracheitis» англійською мовою, закріплює навички розуміння тексту та його перекладу на українську мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «A Case of Bronchitis»;
- закріплює знання та навички реферування тексту.

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граMATика: засвоїти правила утворення та особливості вживання Continuous Passive;
- виконання вправ на закріплення граматичного матеріалу;
- робота з лексикою вправи 1,2,3 с.65;
- удосконалювати навички різних видів читання, перекладу та переказу за темою заняття «A Case of Bronchitis».

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти впізнавати, перекладати та створювати різні форми англійського присудка у Continuous Passive;

- закріплювати вміння працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток І

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «A Case of Bronchitis» с.66;
- підготувати переказ тексту «A Case of Bronchitis»;
- повторити граматичний матеріал Continuous Passive;
- зробити вправи 1, 2 с.64, 4, 5 с.65, 5,6 с.66–67.

ЗАНЯТТЯ № 14

Тема заняття: Hospitals. Work of an In-Patient Department. Forms of Participles

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темою «Hospitals» англійською мовою, закріплює навички розуміння тексту та його перекладу на українську мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Hospitals»;
- закріплює знання та навички реферування тексту.

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граMATика: засвоїти правила утворення та особливості вживання Forms of Participles;
- виконання вправи 2 с.69 на закріплення граматичного матеріалу;

- робота з лексикою с.70 (за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання, перекладу та переказу за темою заняття «Hospitals.Work of an In-Patient Department».

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти впізнавати, перекладати та створювати різні форми Participles;
- закріплювати вміння працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток Й

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Work of an In-Patient Department» с.70;
- підготувати переказ тексту «Work of an In-Patient Department»;
- повторити граматичний матеріал Functions of Gerund;
- зробити письмово-скласти 10 речень на медичну тематику з використанням Gerund;

– виконати вправу 7 с.72.

ЗАНЯТТЯ № 15

Тема заняття: Case History. Grammar Revision (Tenses: Active&Passive).

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темою «Case History» англійською мовою, закріплює навички розуміння тексту та його перекладу на українську мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Case History»;
- закріплює знання та навички реферування тексту.

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граMATика: засвоїти правила утворення та особливості вживання Tenses: Active&Passive;
- робота з лексикою с.74-77 (за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання, перекладу та переказу за темою заняття «Case History».

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
- Medical English: Case Reports. Gastrointestinal System: methodical handbook to the course "English for specific purposes (Medicine) "the 2nd year study, medical faculties / comp. O. V. Gordiyenko, O. L. Solyanenko. – Zaporizhzhia: ZSMU, 2016. – 93p.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти впізнавати, перекладати та створювати різні форми англійських присудків у Simple, Continuous та Perfect (Active&Passive Voice);

- закріплювати вміння працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток К

4. Завдання для самопідготовки:

- написати короткі історії хвороб (Short Case History) вправа 8 с.80;
- повторити лексичний, граматичний матеріали;
- виконати вправу 7 с.79.

ЗАНЯТТЯ № 16

Тема заняття: Examination of the Patient. Gerund&Participle.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з лексики та граматики уроку;
- знайомиться з темою «Examination of the Patient» англійською мовою, закріплює навички розуміння тексту та його перекладу на українську мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Examination of the Patient»;
- закріплює знання та навички реферування тексту.

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граMATика: засвоїти правила утворення та особливості вживання Gerund та Participles;
- виконання вправ на закріплення граматичного матеріалу с.83-84 (за практикумом);

- робота з лексикою вправи 1–4 с.84–85 (за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання, перекладу та переказу за темою заняття «Examination of the Patient».

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти впізнавати, відрізняти, перекладати та створювати різні форми англійських Gerund та Participles;
- закріплювати вміння працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об’єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток Л

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Examination of the Patient»;
- підготуватися до підсумкового контролю успішності;
- підготувати переказ текстів за темами змістовних модулів 3-4;
- зробити письмово вправи 7,8 с.87–88.

Тема заняття: Підсумковий контроль успішності модуля І.

Мета: перевірити знання та навички студентів, набуті при вивченні модулю І; розвивати логічне мислення, пам'яті, увагу; виховувати старанність у навчанні

1. Питання, що підлягають вивченню:

– *лексичні*: The Physiology of the Cardiovascular System; Work of the Human Heart; The Circulation of the Blood; The Corpuscular Elements of Blood; The Cardiac Rhythm The Physiology of Respiration; The Physiology of the Lungs; I.M. Sechenov and His Works on the Blood Gases. The Exchange of Gases; The Physiology of the Nervous System; The Brain; Conditioned Reflexes; Microbiology; Microorganisms; The Founder of Virology D.I. Ivanovsky; Alexander Fleming; Medical Institutions; Polyclinics; A Case of Bronchitis; Tracheitis; Hospitals; Work of an In-Patient Department; Case History Examination of the Patient.

– *граматичні*: Основні форми англійського дієслова. Огляд часів в Active Voice. Типи простих речень. Типи питальних речень. Часи групи Perfect. Неозначено-особові речення. Passive Voice. Узгодження часів. Безсполучникові підрядні речення. Часи групи Perfect Passive. Підсилювальна конструкція it is that... . Форми інфінітива. Перфектний інфінітив після модальних дієслів. Замінники модальних дієслів. Похідні від займенників some, any, no, every. Дієслова to be, to have. Застосування Present замість Future. Післялоги. Часи групи Continuous Passive. Forms of Participles. Герундій. Його форма та функції у реченні.

Методичне забезпечення заняття:

– Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- знати лексичний та граматичний матеріал I семестру;
- уміти прочитати і зробити літературній письмовий переклад оригінального тексту медичної тематики;
- уміти скласти письмово резюме запропонованого аутентичного тексту;
- уміти вести бесіду за темами I семестру.

3. Завдання самоконтролю знань та умінь, яких набуватиме студент під час підготовки до підсумкового контролю успішності модуля I:

- тренувальні завдання з граматики для підготовки до підсумкового контролю успішності модуля I: Додаток М

4. Завдання для самопідготовки:

- повторити лексичний матеріал за темами змістових модулів 1–4;
- повторити граматичний матеріал за темами змістових модулів 1–4;

МОДУЛЬ II. Медична термінологія

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. The Diseases of the Respiratory Tract

ЗАНЯТТЯ № 1

Тема заняття: The Diseases of the Respiratory Tract. Lobular Pneumonia. Perfect Continuous

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- повторює форми англійських присудків в Simple, Continuous та Perfect (Active Voice);
- засвоює творення, переклад та особливості вживання Perfect Continuous;
- знайомиться з темою «Lobular Pneumonia» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «The Diseases of the Respiratory Tract. Lobular Pneumonia».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- навчитись розрізняти типи англійських речень;

- розпізнавати речення з присудком у Perfect Continuous та вміти їх утворювати, вживати та правильно розуміти і перекладати (вправи 1–3 с. 90, за практикумом);
- робота з лексикою с.91–93 (за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстом та вправами 6-8 с.93 (за практикумом).

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку форми англійських присудків в Perfect Continuous та правильно розуміти і перекладати їх рідною мовою;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об’єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток 1

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий граматичний матеріал с. 90;
- виконати письмово вправи 4 с.90, 5,6 с.91, 9 с.93, 1 с.94;

- підготувати переказ тексту Lobular Pneumonia с.90;
- вивчити лексичний матеріал до тексту.

ЗАНЯТТЯ № 2

Тема заняття: Pulmonary Tuberculosis–Clinical Picture. Perfect Continuous

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- засвоює творення, переклад та особливості вживання Perfect Continuous;
- знайомиться з темою «Pulmonary Tuberculosis–Clinical Picture» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Pulmonary Tuberculosis».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- навчитись розпізнавати речення з присудком у Perfect Continuous та вміти їх утворювати, вживати та правильно розуміти і перекладати;
- робота з лексикою вправи 4 с.95, 8 с. 96, 1,2,4 с.96–97с.91–93 (за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстом та вправами с.97 (за практикумом).

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- вміти розпізнавати в текстах, вправах уроку форми англійських присудків в Perfect Continuous та правильно розуміти і перекладати їх рідною мовою;
- вміти працювати з текстом;

- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток 1

4. Завдання для самопідготовки:

- повторити граматичний матеріал с.90(за практикумом);
- виконати письмово вправи 4,5 с. 97, 6,7 с.98;
- підготувати переказ тексту Pulmonary Tuberculosis;
- вивчити лексичний матеріал до тексту с.96–97.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. THE DISEASES OF THE CARDIOVASCULAR SYSTEM

ЗАНЯТТЯ № 3

Тема заняття: The Diseases of the Cardiovascular System. Rheumatic Endocarditis. Складений додаток.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- засвоює творення, переклад та особливості вживання граматичної конструкції Складений додаток (Complex Object);
- знайомиться з темою «The Diseases of the Cardiovascular System. Rheumatic Endocarditis» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Rheumatic Endocarditis».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- навчитись розпізнавати речення з граматичною конструкцією Complex Object та вміти їх утворювати, вживати та правильно розуміти і перекладати (вправи 1, 2 с.100 – 101 (за практикумом);
- робота з лексиною вправи 1-4 с.103(за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстом та вправами с.103 (за практикумом).

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку речення з граматичною конструкцією Complex Object (Складений додаток) та правильно їх розуміти і перекладати рідною мовою;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток 2

4. Завдання для самопідготовки:

- повторити граматичний матеріал с. 100 – 101;

- виконати письмово вправи 7, 8 с. 104;
- підготувати переказ тексту Rheumatic Endocarditis с.103;
- підготуватися до самостійної роботи за темою The Diseases of the Respiratory Tract.

ЗАНЯТТЯ № 4

Тема заняття: Angina Pectoris. Complex Object.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- засвоює творення, переклад та особливості вживання граматичної конструкції Складений додаток (Complex Object);
- знайомиться з темою «Angina Pectoris» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Angina Pectoris».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- закріпити навички розпізнавати речення з граматичною конструкцією Complex Object та вміння їх утворювати, вживати, правильно розуміти і перекладати (с.107 впр.1, 2; скласти 5 речень з використанням складного доповнення на медичну тематику (за практикумом);
- робота з лексикою вправи с. 109–110 впр. 5,6 (за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстом та вправами с.110 (за практикумом).

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку речення з граматичною конструкцією Complex Object (Складений додаток) та правильно їх розуміти і перекладати рідною мовою;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток 2

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити граматичний матеріал Complex Object с.100–101;
- вивчити новий лексичний матеріал с. 109–110;
- підготувати переказ тексту Angina Pectoris с. 111;
- виконати письмово вправи 4 с.109, 9 с.111.

ЗАНЯТТЯ № 5

Тема заняття: Cardiosurgery. Methods used in Cardiosurgery. Complex Object.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- засвоює творення, переклад та особливості вживання граматичної конструкції Complex Object;
- знайомиться з темою «Cardiosurgery. Methods used in Cardiosurgery» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Cardiosurgery».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- закріпити навички розпізнавати речення з граматичною конструкцією Complex Object та вміти їх утворювати, вживати, правильно розуміти і перекладати;
- робота з лексикою вправи с. 124 впр. 8 (за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстом та вправами с.123 ex.7
- вдосконалювати знання та навички утворення різних типів питальних речень: загальне (**general question**), спеціальне (**special question**), альтернативне (**alternative question**).

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку речення з граматичною конструкцією Complex Object та правильно їх розуміти і перекладати рідною мовою;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи:

а) Додаток 3

б) Творче завдання: скласти ситуацію, яка розкриває зміст прислів'я (на вибір):

“Good health is above wealth”

“Time is a great healer”

“Happiness is nothing more than good health and a bad memory”

4. Завдання для самопідготовки:

- повторити граматичний матеріал Complex Object с.100–101;
- вивчити новий лексичний матеріал с. 122–123;
- підготувати переказ тексту А с. 123 “Cardiosurgery”;
- виконати вправи 3 с.121 та 9 с.125;
- скласти 10 речень з новими ЛО, використовуючи Complex Object.

ЗАНЯТТЯ № 6

Тема заняття: Atherosclerosis and its treatment. Grammar Revision (типи запитань)

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- засвоює особливості творення та вживання різних типів питань в англійській мові;
- знайомиться з темою «Atherosclerosis and its treatment» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Atherosclerosis and its treatment».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- закріпити навички розпізнавати та утворювати різні типи питальних речень;
- робота з лексикою с. 114 (за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстом та вправами с.114-116);

- вдосконалювати знання та навички творення різних типів питальних речень: загальне (**general question**), спеціальне (**special question**), альтернативне (**alternative question**).

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку речення з граматичною конструкцією Complex Object та правильно їх розуміти і перекладати рідною мовою;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи:

Творче завдання: скласти ситуацію, яка розкриває зміст прислів'я (на вибір):

1. Laughter is the best medicine
2. Every patient carries her or his own doctor inside
3. Health is not simply the absence of sickness
4. Prevention is better than cure

4. Завдання для самопідготовки:

- підготувати переказ тексту «Atherosclerosis and its treatment» с.114;
- повторити граматичний матеріал Complex object с. 100–101, 104, 107;
- повторити граматичний матеріал Perfect Continuous;
- повторити лексичний матеріал за темами «The diseases of the cardiovascular system» та «The Diseases of the Respiratory Tract»;
- підготуватися до контрольної роботи за лексичними та граматичними темами змістових модулів 5–6.

ЗАНЯТТЯ № 7

Тема заняття: Контроль засвоєння змістових модулів 5–6.

Мета: на основі граматичних, лексичних умінь та навичок студент:

- закріплює знання з лексики та граматики змістових модулів 5–6;
- закріплює навички розуміння та перекладу тексту на українську мову;
- вчиться осмислювати отриману інформацію та трансформувати її у повідомлення;
- закріплює навички використання вивченого лексичного матеріалу;
- вдосконалює мовленнєві навички;
- закріплює навички різних видів читання та розуміння змісту тексту;
- посилює увагу, мислення.

1. Питання, що підлягають вивченню:

- *лексичні:* The Diseases of the Respiratory Tract; Lobular Pneumonia; Pulmonary Tuberculosis–Clinical Picture; The Diseases of the Cardiovascular System; Rheumatic Endocarditis; Angina Pectoris; Cardiosurgery; Methods used in Cardiosurgery; Atherosclerosis and its treatment;.
- *граматичні:* Perfect Continuous; Складений додаток (Complex Object); Типи питань

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для

студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти виконувати різні форми запропонованих граматичних завдань;
- уміти виконувати різні форми запропонованих лексичних завдань;
- уміти перекладати рідною та англійською мовами

3. Завдання самоконтролю знань та умінь, яких набуватиме студент під час підготовки до контролю засвоєння змістових модулів 5-6:

- тренувальні завдання з граматики для підготовки до контролю засвоєння змістових модулів 5–6: приклад завдання: Додаток 4

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7.

THE DISEASES OF THE ALIMENTARY TRACT, LIVER AND BILE DUCTS

ЗАНЯТТЯ № 8

Тема заняття: The Diseases of the Alimentary Tract. Peptic Ulcers. Complex Subject.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- засвоює особливості творення та вживання Complex Subject (Складений підмет);
- знайомиться з темою «The Diseases of the Alimentary Tract. Peptic Ulcers» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Peptic Ulcers».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- закріпити навички розпізнавати та утворювати граматичну конструкцію Complex Subject (складений підмет);

- робота з лексикою с. 127 впр. 1,2, 3 (за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстом та вправами с.114-116);

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку речення з граматичною конструкцією Complex Subject (Складений підмет) та правильно її розуміти і перекладати рідною мовою;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об’єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток 5

4. Завдання для самопідготовки:

- скласти резюме тексту «Peptic Ulcers» с. 127;
- вивчити нові слова, підготуватися до словникового диктанту;
- виконати письмово впр. 1, с. 128.

ЗАНЯТТЯ № 9

Тема заняття: **Chronic Gastritis. Complex Subject.**

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- засвоює особливості творення та вживання Complex Subject (Складений підмет);
- знайомиться з темою «Chronic Gastritis» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Chronic Gastritis».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- вдосконалювати навички розпізнавати та утворювати граматичну конструкцію Complex Subject;
- робота з лексикою с. 130–131(за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстом та вправами с.130-131;

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку речення з граматичною конструкцією Complex Subject та правильно її розуміти і перекладати рідною мовою;
- уміти працювати з текстом;
- уміти складати різні типи питань до прочитаного тексту;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);

- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток 5

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити лексичний матеріал с.130;
- виконати впр. 4 с. 130, перекласти речення українською;
- підготувати переказ тексту Chronic Gastritis с.130;
- повторити граматичний матеріал з тем Complex Object та Complex Subject.

ЗАНЯТТЯ № 10

Тема заняття: Cancer of the Stomach. Intestinal Tumours. Complex Subject.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- вдосконалює знання про граматичні конструкції Complex Subject та Complex Object;
- знайомиться з темою «Chronic Gastritis» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Chronic Gastritis».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- впізнавати, утворювати та правильно вживати граматичні конструкції Complex Object та Complex Subject впр.1 с.131;
- робота з лексиною с. 132–134(за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстами та вправами с.131-134);

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А.

Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку речення з граматичними конструкціями Complex Subject та Complex Object правильно їх розуміти і перекладати рідною мовою;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об’єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток 5

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити лексичний матеріал с.132;
- с. 133 впр. 7– текст В “Diagnosing and treatment of gastric carcinoma” (виконання завдань до тексту);
- повторити граматичний матеріал Complex Subject та Complex Object;
- виконати вправи 2 с.131, 4, 5 с.132, 10 с.134;
- підготувати переказ тексту «Cancer of the stomach» с.133.

ЗАНЯТТЯ № 11

Тема заняття: Acute Appendicitis. The Absolute Participial Construction.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- знайомиться та засвоює знання про граматичну конструкцію The Absolute Participial Construction;

- знайомиться з темою «Acute Appendicitis» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми: «Acute Appendicitis».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граматики: розпізнавати, перекладати, утворювати та правильно вживати граматичну конструкцію The Absolute Participial Construction с.141-142;
- робота з лексиною с. 141–142 (за практикумом);
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстами та вправами с.136);

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку речення з граматичною конструкцією The Absolute Participial Construction правильно її розуміти і перекладати рідною мовою;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток 6

4. Завдання для самопідготовки:

- повторити граматичний матеріал The Absolute Participial Construction;
- с. 136 – текст Acute Appendicitis (виконання завдань до тексту);
- виконати впр. 2 с.135, 5 с. 136, 7 с.137;
- підготувати переказ тексту Acute Appendicitis с.136

ЗАНЯТТЯ № 12

Тема заняття: The Diseases of the Liver and Bile Ducts. Botkin's Disease. Hepatitis. The Absolute Participial Construction.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- засвоює знання про граматичну конструкцію The Absolute Participial Construction за допомогою тренувальних вправ;
- знайомиться з темою «The Diseases of the Liver and Bile Ducts» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з тем: «Botkin's Disease» та «Hepatitis».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граматики: робота з The Absolute Participial Construction – виконання вправ 1–3 с.141–142 (за практикумом);
- робота з лексикою: виконання вправ 1–4 с. 142–143;
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстами А та В с.143,144: сформулювати основну думку кожного тексту, підготувати план для переказу тексту А; дати відповіді на запитання впр.9 с.145);

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А.

Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку речення з граматичною конструкцією The Absolute Participial Construction створювати свої власні речення та правильно перекладати на англійську мову;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток 6

4. Завдання для самопідготовки:

- виконати впр. 4, 5 с. 142, 143; впр.7 с.144, впр.10 с.145 (за практикумом);
- підготувати стислий переказ тексту «Botkin's Disease»;
- перекласти письмово текст «Hepatitis» та скласти анотацію

ЗАНЯТТЯ № 13

Тема заняття: Acute Cholecystitis. Jaundice. The Absolute Participial Construction.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- засвоює знання про граматичну конструкцію The Absolute Participial Construction за допомогою тренувальних вправ;
- знайомиться з темами «Acute Cholecystitis» та «Jaundice» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;

– вчиться вести бесіду та давати інформацію з тем: «Acute Cholecystitis» та «Jaundice».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граматики: робота з The Absolute Participial Construction впр.2 с.146 (за практикумом);
- робота з лексику: виконання вправ 2–4 с. 147–148;
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстами «Acute Cholecystitis» та «Jaundice» впр.5,6 с.148);

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку речення з граматичною конструкцією The Absolute Participial Construction створювати свої власні речення та правильно перекладати на англійську мову;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток 6

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити лексичний матеріал с.147–148;
- виконати вправи 3 с. 146 та 1 с. 147;
- підготувати переказ тексту Acute Cholecystitis с.212;
- прочитати, перекласти текст «Jaundice» та скласти анотацію;
- повторити граматичний матеріал The Absolute Participial Construction.

ЗАНЯТТЯ № 14

Тема заняття: Peritonitis. Symptoms of Diseases of the Liver and Bile Ducts. Grammar review (артиклі, сполучники).

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- вдосконалює знання про англійські артиклі та сполучники *what, which, where, when, if, why*;
- знайомиться з темою «Peritonitis» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми «Peritonitis».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граматики: робота з тем «Артиклі» та «Сполучники *what, which, where, when, if, why*» вправи 2, 3 с. 138, 139 (за практикумом);
- робота з лексикою: виконання вправ 1, 2, 3 с. 139,140;
- удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстами «Peritonitis» та «Symptoms of Diseases of the Liver and Bile Ducts»);

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку речення з граматичною конструкцією *The Absolute Participial Construction* створювати свої власні речення та правильно перекладати на англійську мову;
- уміти правильно вживати артиклі, пояснююачи відповідь;
- уміти пояснювати вживання сполучників *what, which, where, when, if, why* в англійських реченнях;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об’єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток 7

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити лексичний матеріал с.139,140;
- виконати вправи 1 с.138, 4 с. 139, 4 с. 140;
- підготувати переказ тексту “Peritonitis” с.140;
- скласти анотацію тексту “Symptoms of Diseases of the Liver and Bile Ducts”.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8. INFECTIOUS DISEASES

ЗАНЯТТЯ № 15

Тема заняття: Infectious Diseases. The Origin of Infections. Immunity. Subjunctive Mood.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- набуває знання з граматичної теми Subjunctive Mood;

– знайомитися з темами «Infectious Diseases», «The Origin of Infections» та «Immunity» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;

– вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми «Infectious Diseases».

1. Питання, що підлягають вивченню:

– граматики: тема Subjunctive Mood – виконання вправ 1, 2,3 с.154 (за практикумом);

– робота з лексику: впр.1 с.155, текст «The Origin of Infections» с.155;

– удосконалювати навички різних видів читання (робота з текстами «Infectious Diseases» та «Immunity»);

– вдосконалювати комунікаційні навички мовленнєвої компетенції: скласти діалог лікар-пацієнт за темою Infectious Diseases, використовуючи активну лексику уроку.

Методичне забезпечення заняття:

– Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

– уміти розпізнавати в текстах, вправах уроку речення з граматичної теми Subjunctive Mood;

– уміти працювати з текстом;

– вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);

– здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;

- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самотійної роботи: Додаток 8

4. Завдання для самопідготовки:

- повторити граматичний матеріал Subjunctive Mood с.169-170 (за практикумом);
- виконати письмово впр. 4 с. 155;
- підготувати переказ тексту Immunity с.156;
- підготуватися до самотійної роботи за темою Infectious Diseases.

ЗАНЯТТЯ № 16

Тема заняття: Diphtheria. Subjunctive Mood.

Мета: на основі граматичних, лексичних вправ та текстів студент:

- закріплює знання з граматичної теми Subjunctive Mood;
- знайомиться з темою «Diphtheria» на англійській мові, вдосконалює розуміння змісту прочитаного та переклад на рідну мову;
- вчиться вести бесіду та давати інформацію з теми «Diphtheria».

1. Питання, що підлягають вивченню:

- граматики: тема Subjunctive Mood– індивідуальна робота: скласти 10 англійських речень на різні типи умовних речень, перекласти українською;
- робота з лексику: вправа 6 с. 160 – текст “Dipftheria”;
- удосконалювати навички різних видів читання;
- вдосконалювати комунікаційні навички мовленнєвої компетенції: скласти діалог лікар-пацієнт за темою Dipftheria, використовуючи активну лексику уроку.

Методичне забезпечення заняття:

- Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А.

Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

- вдосконалювати знання з граматичної теми Subjunctive Mood;
- уміти працювати з текстом;
- вести спонтанну бесіду, яка може містити додаткову розгорнуту інформацію, об'єктивну оцінку почутого (прослуханого) та свою точку зору щодо повідомлення (з її аргументацією чи контраргументацією);
- здійснювати лексичні та граматичні трансформації в процесі перекладу фахової інформації;
- перекладати, реферувати тексти професійно-орієнтованої тематики;
- робити повідомлення у вигляді інформації або розгорнутої доповіді на основі прослуханого, побаченого або прочитаного.

3. Матеріали до аудиторної самостійної роботи: Додаток 8

4. Завдання для самопідготовки:

- вивчити новий лексичний матеріал до теми «Diphtheria»;
- підготуватися до підсумкового контролю успішності модулю 2;
- підготувати переказ тексту «Diphtheria»;
- виконати вправи 4 с. 157, 5 с. 158.

ЗАНЯТТЯ № 17

Тема заняття: Підсумковий контроль успішності модуля 2.

Мета: перевірити знання та навички студентів, набуті при вивченні модулю 2; розвивати логічне мислення, пам'яті, увагу; виховувати старанність у навчанні

1. Питання, що підлягають вивченню:

- *лексичні:* Lobular Pneumonia; Pulmonary Tuberculosis – Clinical Picture; Rheumatic Endocarditis; Angina Pectoris; Cardiosurgery; Atherosclerosis and Its

Treatment; The Diseases of the Alimentary Tract; Chronic Gastritis Cancer of the Stomach; Acute Appendicitis; Botkin's Disease; Acute Cholecystitis; Infectious Diseases; Immunity; Diphtheria.

– **граматичні:** Perfect Continuous; Складений додаток (Complex Object); Типи питань; Complex Subject (Складений підмет); The Absolute Participial Construction; Аартиклі; Сполучники *what, which, where, when, if, why*; Subjunctive Mood.

Методичне забезпечення заняття:

– Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошніченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.

– Статті для реферування.

– Комплект варіантів тестових завдань з перевірки засвоєння модуля 2

2. Перелік конкретних знань та вмінь: в ході вивчення теми студент повинен:

– знати лексичний та граматичний матеріал II семестру;

– уміти прочитати і зробити літературній письмовий переклад оригінального тексту медичної тематики;

– уміти скласти письмово резюме запропонованого аутентичного тексту;

– уміти вести бесіду за темами II семестру.

3. Завдання самоконтролю знань та умінь, яких набуватиме студент під час підготовки до підсумкового контролю успішності модуля 2:

– тренувальні завдання з граматики для підготовки до підсумкового контролю успішності модуля II: Додаток 9

4. Завдання для самопідготовки:

– повторити лексичний матеріал за темами змістових модулів 5–8;

– повторити граматичний матеріал за темами змістових модулів 5–8.

ДОДАТКИ

		Додаток А			
Групи		Прості	Тривалі	Завершені	Тривало-завершені
Часи		Simple	Continuous	Perfect	Perfect-continuous
		I draw	I am drawing	I have drawn	I have been drawing
		He draws	He is drawing	He has drawn	She has been drawing
			We are drawing		
Теперішні	Present	<i>Usually, sometimes, often, always, every day (week), etc.</i>	<i>Now, at the moment, at present, these days, still, tonight, etc.</i>	<i>Ever, never, just, already, yet, since, for, lately, recently, always, how long, so far, today, this week.</i>	<i>For, since, all morning, how long (in questions), etc.</i>
		I drew	I was drawing	I had drawn	I had been drawing
			They were drawing		
Минулі	Past	<i>Yesterday, last week, two days ago, in 1994, etc.</i>	<i>At six o'clock yesterday, while when, as, all day, etc.</i>	<i>Before, after, just, already, till, until, when, by, by the time.</i>	<i>For, since, how long, before, until, etc.</i>
		I will draw	I will be drawing	I will have drawn	I will have been drawing
Майбутні	Future	<i>Tomorrow, the day after tomorrow, next year, in two days, soon, etc.</i>	<i>At six o'clock tomorrow, this time next week, etc.</i>	<i>By, by the time, before, until, by then, etc.</i>	<i>By, by the time, until, before, etc.</i>
Майбутні у минулому	Future in the Past	I would draw	I would be drawing	I would have drawn	I would have been drawing
		<i>He said that...*</i>	<i>He said that...*</i>	<i>He said that...*</i>	<i>He said that...*</i>

*Часи Future in the Past вживаються замість відповідних часів Future у підрядних додаткових реченнях, якщо дієслово-присудок головного речення вжито в минулому часі:

He **said** he **would do** his homework later.

He **said** he **would be flying** to Kyiv that time the next week.

He **said** he **would have returned** home by Sunday afternoon.

He **said** he **would have been working** there for six years by the end of that week.

Активний стан дієслова (the active voice) Часові форми дієслова

Прості часи (Simple Tenses) Утворення:

the Present Simple

I/You **work**.-He /She /It **works**.

Do you work? – Does he work? Yes, I do. / No, he doesn't.

I do not (don't) work. – He doesn't work.

the Past Simple

I / He / She / We **returned / left**.

Did he return /leave? – Yes, he did. / No, he didn't.

He did not (didn't) return / leave.

the Future Simple

He / They **will ('ll) call**.

Will he / they call? – Yes, he will. / No, they won't.

He / they will not (won't) call.

Вживання

Часи Simple називають дію як факт, не вказуючи на її тривалість чи завершеність. Вони також називають повторювану дію чи постійний стан у теперішньому, минулому або майбутньому.

I go to the university every day.

She studied at school last year.

He will be a good engineer.

*She said he **would be** a good engineer.*

The Present Simple

Називає:

- Повторювані дії або щоденні заняття (часто з прислівниками: **always, never, usually, often**, та ін.).

Напр.. *He **usually starts** work at 9 am. He **often stays** at the office until late in the evening.*

- Постійні стани. Напр.. *Sandra **is** a student.*
- Загальні істини або закони природи. Напр.. *Water **boils** at 100°C.*
Програми або розклади (поїздів, автобусів, та ін.). Напр.. *The bus **leaves** in ten minutes.*

Вирази часу:

always, never, usually, often, seldom, rarely, sometimes, та ін. (прислівники частоти), every day/week/month/year, та ін., on Mondays/Tuesdays, та ін., in the morning/afternoon/evening, at night/the weekend, та ін.

The Past Simple

Називає:

- Минулі дії, і вживається тоді, коли є вказівка на час, у який ці дії відбулись. Напр.. *They **graduated three years ago**.*
- Минулі звички або дії, що повторювалися в минулому, але більше не відбуваються. У цьому випадку ми можемо вживати прислівники частоти (**always, never, usually, often**, та ін.). Напр. *He **often played** football with his father when he was five. (But: He **doesn't play** football with his father any more.)*
- Дії, що відбулись відразу одна за одною в минулому. Напр..

*The rotor **turned** against the wind and **started** the turbine.*

- Дії, що виконувались людьми, яких більше нема серед живих. Напр..
*Charles Babbage **designed** the first computer in the world.*

Пам'ятаємо:

- Ми вживаємо **used to**, щоб говорити про минулі звички, або дії, які більше не відбуваються. Цей вираз має однакову форму в усіх особах однини і множини. Після нього вживається інфінітив. Напр.. *Peter used to eat a lot of sweets. (Peter doesn't eat many sweets now.)*
- Ми також можемо вживати **Past Simple** замість **used to** без різниці у значенні. Напр.. *She used to live in the countryside. = She lived in the countryside.*

Вирази часу:

Yesterday, last night/week/month/year/Monday, та ін, two days/weeks/months/years ago, then, when, in 1992, та ін.

The Future Simple

Називає:

- Дії, які, можливо, відбудуться або не відбудуться у майбутньому. Напр.. *We will visit Disney World one day.*
- Передбачення стосовно майбутнього, які базуються на тому, що ми думаємо. Напр.. *Traffic conjection will be a difficult problem to solve.*
- Погрози або попередження. Напр.. *Stop talking or I'll send you out of the classroom.*
- Обіцянки або спонтанні рішення. Напр.. *I'll help you with your homework.*
- Майбутні дії і вживається з дієсловами **hope, think, believe, expect**, та ін., виразами **I'm sure, I'm afraid**, та ін., та прислівниками **probably, perhaps**, та ін. Напр.. *I don't think the course will be very interesting. It will probably take two hours to fix.*

Пам'ятаємо:

Ми використовуємо **be going to**, щоб висловити:

- Плани та наміри на найближче майбутнє. Напр.. *I'm going to meet the supplier.*
- Передбачення про майбутнє, які базуються на тому, що ми бачимо. Напр.. *Look at those big grey clouds. It's going to rain.*

Примітка:

- Ми **не вживаємо** future simple у підрядних реченнях умови і часу (після **when, while, before after, till, until, as soon as, if**). Замість нього ми **вживаємо** present simple. Напр.. *Hydrogen fuel cells will get cheaper **when** technology improves.* (Not:... *when* technology will improve.)

Вирази часу:

tomorrow, the day after tomorrow, next week/month/year, tonight, soon, in a week/month/year, та ін.

Тривалі часи (the Continuous Tenses) Утворення:

the Present Continuous

I am ('m) / You are ('re) / He is ('s) working.

Are you / Is he working? – Yes, I am. / No, he isn't.

I am ('m) not / He is not (isn't) / They are not (aren't) working.

the Past Continuous

I /He /She was / We /They were watching.

Was he / were they watching? – Yes, he was. / No, they weren't.

He was not (wasn't) / They were not (weren't) watching.

the Future Continuous

I /He / They will be working.

Will I / he / they be working? – Yes, I / he / they will. No, I / he / they won't.

I / He / They / will not (won't) be working.

Вживання

Часи Continuous підкреслюють тривалість дії. А саме: **Present Continuous** називає дію, що триває у момент мовлення, тобто зараз; **Past Continuous** називає дію, що тривала у момент або період часу в минулому; **Future Continuous** називає дію, що триватиме у момент або період часу в майбутньому.

He is reading a book now.

He was reading a book when I came in.

This time tomorrow we will be travelling to the Crimea.

The Present Continuous

Називає:

- Дії, що відбуваються зараз, у момент мовлення. Напр. *He is reading a book right now.*
- Тимчасові дії, що відбуваються навколо моменту мовлення, але не безпосередньо у момент мовлення. Напр.. *She is preparing for an exam these days.*
- Дії, що відбуваються занадто часто, і з приводу яких ми хочемо висловити наше роздратування або критику. (У таких реченнях вживається слово “always”). Напр.. *You are always interrupting me!*
- Дії, про виконання яких є домовленість у найближчому майбутньому. Напр.. *He is flying to London in an hour.*

Вирази часу:

Now, at the moment, these days, at present, always, tonight, still, та ін.

Примітка:

Деякі дієслова не вживаються в часах continuous. Серед них:

- Дієслова, що називають сприйняття органами чуттів: **see, hear, feel, taste, smell.** Напр.. *This cake tastes delicious.*
- Дієслова, що називають розумову діяльність: **know, remember, forget, understand, notice, realise, think, believe, recognise, seem, sound,** та ін. Напр.. *I don't remember this rule.*
- Дієслова, що висловлюють вподобання: **love, like, dislike, hate, enjoy, prefer,** та ін. Напр. *Kate likes maths.*
- Інші дієслова: **include, matter, need, belong, cost, mean, own, appear, want, have (=posses),** та ін. Напр. *This equipment costs a lot of money.*

The Past Continuous

Називає:

- Дію, що була в процесі розвитку у зазначений момент у минулому. Ми не знаємо, коли ця дія почалась чи завершилась. Напр.. *At three o'clock yesterday afternoon Mike **was working** on the computer.*
- Дію, що була в процесі розвитку, коли інша дія перебила її. Ми вживаємо **Past Continuous** для позначення дії, що була в процесі розвитку (довшої дії) і **Past Simple** для позначення дії, що перебила її (коротшої дії). Напр.. *As the generator **was turning**, the turbine **broke down**.* (was turning = довша дія; broke down = коротша дія)
- Дві або більше дій, які відбувались одночасно у минулому. Напр.. *While the wind **was blowing** the wind turbines **were working**.*
- Дії у зачині (вступній частині) оповідання або розповіді. Напр.. *The sun **was shining** and the birds **were singing**. Tom **was driving** his old truck through the forest.*

Вирази часу:

when, while, as, all day/night/morning, in.

as, when, while, + Past Continuous

when + Past Simple

The Future Continuous

Називає:

- Дію, що перебуватиме в процесі розвитку у зазначений момент у майбутньому. Напр.. *This time next week **I'll be flying** on a business trip to Japan.*
- Дію, яка обов'язково відбудеться як результат розпорядку або домовленості. Напр.. *I **will be seeing** them at the meeting tomorrow.*

Завершені часи (the Perfect Tenses)

Утворення the Present Perfect

I / You / **have ('ve) left / arrived.**

He / She / It **has ('s) left / arrived.**

Have you left /arrived? – Yes, I have. / No, I haven't.

You have not (haven't) left / arrived. He / She / It has not (hasn't) left / arrived.

the Past Perfect

She had arrived / gone.

Had she arrived/ /gone? – Yes, she had. / No, she hadn't.

She had not (hadn't) arrived / gone.

the Future Perfect

He / She / They will ('ll) have left.

Will he /she / they have left? - Yes, he / she / they will. No, he / she / they won't.

He/ She / They will not (won't) have left.

Вживання

Часи **Perfect** підкреслюють **завершеність дії**. А саме: **Present Perfect** називає дію, що завершилась перед моментом мовлення; **Past Perfect** називає дію, що завершилась перед моментом або іншою дією у минулому; **Future Perfect** називає дію, що завершиться перед моментом або іншою дією у майбутньому.

*He **has already done** his homework.*

*He **had finished** his homework by nine o'clock yesterday.*

*He **will have finished** his essay by nine o'clock tomorrow.*

*He promised he **would have finished** his essay by nine o'clock.*

The Present Perfect

Називає:

- Минулі дії, і вживається тоді, коли нема вказівки на час, але підкреслюється результат цих дій. Напр.. *Kim **has bought** a new computer.*

- Дії, які почались у минулому і все ще тривають зараз. Примітно, що є вказівка на період тривалості цих дій. У цьому значенні у present perfect вживаються дієслова, які не вживаються в часах continuous. Напр..

He has been a teacher since 1990.

Manufacturers have made a number of improvements in design for the last three decades.

- Дії, що відбулися у період часу, позначений такими словами та виразами, як **today, this morning/afternoon** та ін. Вживається тоді, коли цей період часу ще не завершився на момент мовлення. Напр.. *He has made three drafts this morning.* (It is still morning so this period of time is not finished.)

Вирази часу:

Ever, never, just, already, yet, since, for, always, so far, how long, lately, recently.

The Past Perfect

Називає:

- Дію, що завершилась перед моментом або іншою дією у минулому. Напр.. *She **had prepared** the presentation by five o'clock in the afternoon.*
*They **had done** their homework before they went out yesterday afternoon.*

Вирази часу:

Before, after, already, just, till/until, when, by, by the time, та ін.

The Future Perfect

Називає:

- Дію, що завершиться перед моментом або іншою дією у майбутньому. Напр.. *They **will have finished** their meeting by four o'clock this afternoon.*

Вирази часу:

By, by the time, before, until, by then, та ін.

Тривало-заверені часи (the Perfect-Continuous Tenses)

Утворення

the Present Perfect-Continuous

I / You **have been reading.**

He / She / It **has been reading.**

Have you been reading? – Yes, I have. / No, I haven't.

Has he / she / it been reading?

You **have not (haven't) been reading.**

He / She / It **has not (hasn't) been reading.**

the Past Perfect Continuous

He **had been crying.**

Had he been crying?- Yes, he had. / No, he hadn't.

He **had not (hadn't) been crying.**

the Future Perfect Continuous

I / you / we / **will ('ll) have been working.**

Will I / you / we have been working? – Yes, I / we will. No, I / we won't.

I / You / We / **will not (won't) have been working.**

Вживання

Часи **Perfect Continuous** підкреслюють тривалість і завершеність дії. А саме: **Present Perfect Continuous** називає дію, що тривала і завершилась перед моментом мовлення; **Past Perfect Continuous** називає дію, що тривала і завершилась перед моментом або іншою дією у минулому; **Future Perfect Continuous** називає дію, що триватиме і завершиться перед моментом або іншою дією у майбутньому.

*He is tired because he **has been studying** for his exam all morning.*

*She **had been studying** English for only three months before she went to Great Britain.*

*By the end of this month he **will have been working** at the same factory for twenty years.*

*He told us that by the end of that month he **would have been working** at the same factory for twenty years.*

Часи групи Perfect

Часи групи Perfect виражають дію, що відбулася до певного моменту або періоду в теперішньому (the Present Perfect), минулому (the Past Perfect) чи майбутньому (the Future Perfect) часах.

Доконані часи зазвичай виражають наявність якогось результату дії, зв'язок її з наступними подіями.

Доконані часи утворюються з допоміжного дієслова **to have** у відповідній часовій формі і дієприкметника минулого часу (the Past Participle) основного дієслова.

The Past Participle правильних дієслів збігається з формою Past Indefinite, а the Past Participle неправильних дієслів потрібно запам'ятати.

Утворення і вживання теперішнього доконаного часу**(The Present Perfect Tense)**

Стверджувальна	Питальна	Заперечна
I have worked.	Have I worked?	I have not (haven't) worked.
You have worked.	Have you worked?	You have not (haven't) worked.
He has worked.	Has he worked?	He has not (hasn't) worked.
She has worked.	Has she worked?	She has not (hasn't) worked.
It has worked.	Has it worked?	It has not (hasn't) worked.
We have worked.	Have we worked?	We have not (haven't) worked.
You have worked.	Have you worked?	You have not (haven't) worked.
They have worked.	Have they worked?	They have not (haven't) worked.

1. Стверджувальна форма the Present Perfect утворюється з допоміжного дієслова **have** (для третьої особи однини — **has**) і the Past Participle основного дієслова:

I have already closed the window. — Я вже зачинив вікно.

He has just arrived from the Crimea. — Він щойно приїхав з Криму.

2. The Present Perfect вживається для вираження дії, яка відбулася в минулому, але пов'язана результатом з теперішнім, тобто з моментом мовлення:

I have read the book up to the end. — Я прочитав книжку до кінця (результат — книжка прочитана).

3. The Present Perfect означає дію, яка відбулася протягом певного часу, який ще не закінчився.

4. The Present Perfect вживається:

а) коли є результат на певний теперішній час:

I have seen him. — Я бачив його.

б) коли є такі обставини часу, як today, this week, this year (month):

I have met him today. — Я зустрів його сьогодні.

в) коли вживаються прислівники неозначеного часу: ever (коли-небудь), never (ніколи), just (тільки що), not yet (ще ні), already (вже) іт.ін.:

I have never been to Britain. — Я ніколи не був у Британії.

He has already seen this film. — Він вже бачив цей фільм.

г) the Present Perfect вживається зі словами for і since:

We have known each other for many years. — Ми знаємо один одного багато років.

We have known each other since 1990. — Ми знаємо один одного з 1990 року.

5. У розмовній мові вживаються такі скорочені форми:

I've worked; She's worked; You haven't worked; He hasn't worked

Порівняйте:

The Present Perfect	The Past Indefinite
I haven't spoken to her for two months. — Я не розмовляв з нею два місяці.	I didn't speak to her yesterday. — Я не розмовляв з нею вчора.
He has never been to Washington. — Він ніколи не був у Вашингтоні.	He was in Washington 2 years ago. — Він був у Вашингтоні 2 роки тому.

НЕОЗНАЧЕНО-ОСОБОВІ РЕЧЕННЯ

Неозначено-особове речення — це речення, в якому присудок означає дію, що стосується людей взагалі, будь-якої особи або неозначеної кількості осіб.

Підметом в таких реченнях може бути:

1) неозначений займенник **one** у неозначеному часі. Головним чином, він вживається із модальними дієсловами. Перекладається на українську мову:

а) треба, можна, слід:

One must do it. (*Треба зробити це.*)

One can buy milk there. (*Тут можна купити молоко.*)

б) або узагальнено-особовими чи безособовими реченнями:

If one wants a thing done one had best do it oneself.

(*Якщо хочеш, щоб діло було зроблене, зроби його сам.*)

2) один з особових займенників: we, you, в неозначено-особовому значенні:

You never can tell what will happen.

(*Ніколи неможна сказати, що може трапитися.*)

They sell fresh bread there (*Тут продається свіжий хліб.*)

В неозначено-особових речення підмет виражає не конкретну, а невизначену особу або предмет. Для цього часто можуть використовуватися займенники *they* або *one (anyone)*:

They said, summer would be very hot. – Казали, що літо буде дуже спекотним.

Anyone can do that. – Будь-хто може це зробити.

УЗГОДЖЕННЯ ЧАСІВ

В англійській мові існує чітка відповідність вживання часів в підрядному реченні в залежності від дієслова-присудка головного речення. Це правило називають правилом узгодження часів. Правила узгодження часів для випадків, коли точка відліку розташована в минулому, можна умовно поділити на 3 типи:

1) Для вираження одночасної дії з точкою відліку ми вживаємо дієслово додаткового підрядного речення в одному з минулих часів: Past Simple або Past Continuous

I didn't know he could speak French.— Я не знав, що він говорить французькою мовою.

He told me that you were writing your essay.— Він сказав мені, що ти пишеш есе.

I thought you were ready.— Я думав, що ти готовий.

2) Для позначення дії, яка трапилась раніше точки відліку, зазвичай вживають Past Perfect.

I didn't know she had been to Paris.— Я не знав, що вона побувала в Парижі.

An inquiry concluded that the accident had happened while she was driving home. – Розслідування показало, що аварія трапилась по дорозі додому.

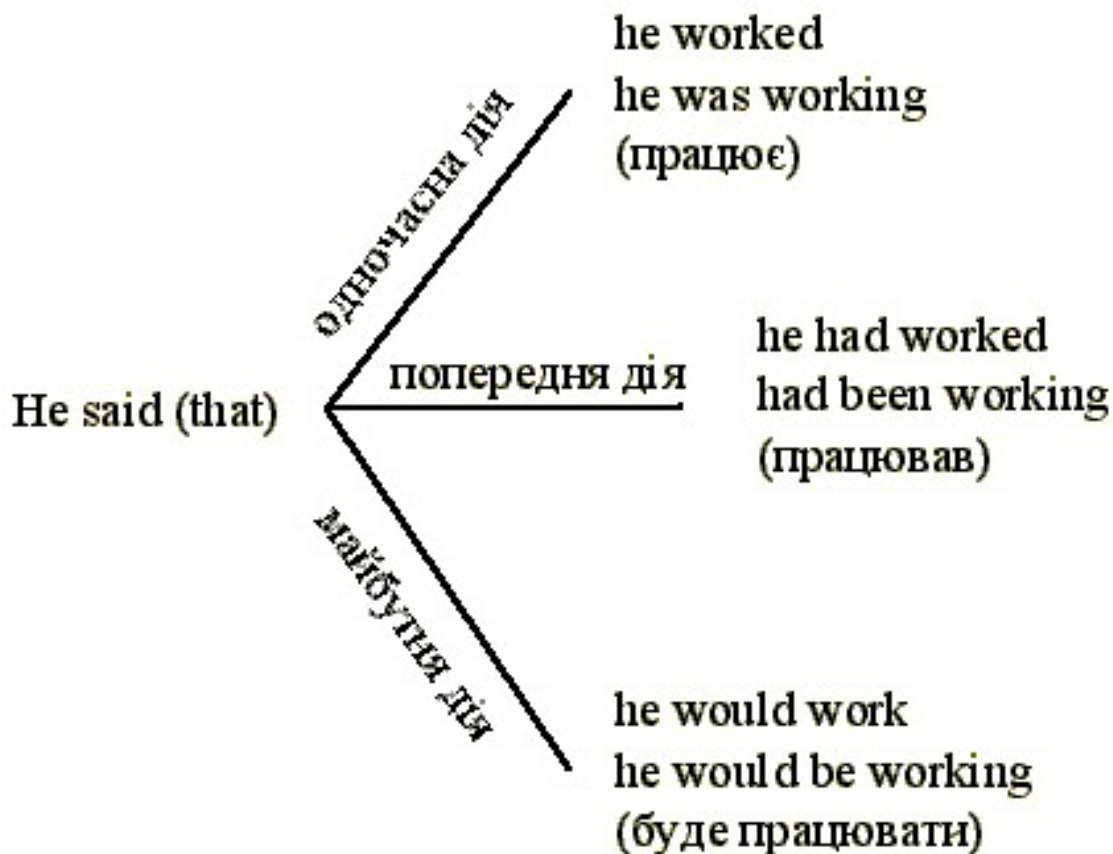
3) Для вираження майбутньої дії з точки зору минулого часу вживають форму Future in the Past (в українській мові — майбутній час). При цьому точка відліку розташована в минулому, а майбутня дія сприймається як та, що відбудеться в минулому, але ця дія буде майбутньою по відношенню до точки відліку.

I didn't promised I would be on time. — Я не обіцяв, що буду вчасно.

He told me that he would meet us at the cinema. — Він сказав, що зустріне нас на стадіоні.

Також цілком виправданим є вживання структури to be going to для позначення запланованої дії в майбутньому.

I knew that he was going to learn the English language. — Я знав, що він збирався вивчати англійську мову.

БЕЗСПОЛУЧНИКОВІ ПІДРЯДНІ РЕЧЕННЯ

Додаткові підрядні речення виконують функцію прямого (рідше — прийменникового) додатка до дієслова або прикметника в головному реченні.

I don't see what you mean.

Listen to what I have to say.

I'm sorry you can't come.

Додаткові підрядні речення з'єднуються з головним

- сполучниками *that, if, whether*:

Do you doubt *that* I can do it?

Do you know *if* any changes have been made in our time-table?

У розмовній мові сполучник *that* після дієслів і прикметників, як правило, пропускається (див. нижче).

I suppose (that) you'll be there.

Do you think (that) it will rain?

- сполучними займенниками *what, who (whom), which, whose* і сполучними прислівниками *when, where, how, why*:

I don't know what you are talking about.

Can you tell us which road leads to the station?

Can you tell me who is on duty today?

I've forgotten whom I gave the book.

I wonder why she hasn't come.

Do you remember where he lives?

Якщо сполучникове слово поєднується з прийменником, то останній ставиться в кінці підрядного додаткового речення.

I can't understand what you are laughing at.

- *безсполучниковим способом*; цим способом завжди вводяться додаткові підрядні речення до головного речення, вираженого словами I

wish; при цьому дієслово в підрядному реченні вживається в умовному способі (Subjunctive або Conditional Mood):

I wish it were summer now.

I wish I hadn't gone there.

У розмовній мові безсполучникові додаткові підрядні речення часто вживаються після багатьох дієслів і прикметників.

I hope you are ready now.

I see you are feeling better.

He said he was busy.

I think it's all right.

I am glad you are with us again.

У додаткових підрядних реченнях після дієслів волевиявлення вживається умовний спосіб (Subjunctive II) з допоміжним дієсловом *should*.

The meeting decided that everybody should take part in the construction work.

PERFECT PASSIVE

• The Present Perfect Passive

Стверджувальна	Питальна	Заперечна
The letter has already been sent. — Листа вже відправлено.	Has the letter been sent yet? — Листа вже відправлено?	The letter hasn't been sent yet. — Листа ще не відправлено.
The telegrams have been received this week. — Телеграми отримані цього тижня.	Have the telegrams been received this week? — Телеграми отримані цього тижня?	The telegrams haven't been received this week. — Телеграми не отримані цього тижня.

• The Past Perfect Passive

Стверджувальна	Питальна	Заперечна
The letter had been written by 9 p.m. — Листа написали до дев'ятої години.	Had the letter been written by 9 p.m.? — Листа написали до дев'ятої години?	The letter hadn't been written by 9 p.m. — Листа не написали до дев'ятої години.
The telegrams had been received before he came. — Телеграми були отримані до того, як він прийшов.	Had the telegrams been received before he came? — Телеграми були отримані до того, як він прийшов?	The telegrams hadn't been received before he came. — Телеграми не були отримані до того, як він прийшов.

• The Future Perfect Passive

Стверджувальна	Питальна	Заперечна
The letter will have been written by 9 p.m. — Листа напишуть до дев'ятої години.	Will the letter have been written by 9 p.m.? — Листа напишуть до дев'ятої години?	The letter won't have been written by 9 p.m. — Листа не напишуть до дев'ятої години.
The telegrams will have been received before he comes. — Телеграми будуть отримані до того, як він прийде.	Will the telegrams have been received before he comes? — Телеграми будуть отримані до того, як він прийде?	The telegrams won't have been received before he comes. — Телеграми не будуть отримані до того, як він прийде.

1) *приклад статті для реферування:*

BASIC TYPES OF RESPIRATORY STRUCTURES

Respiratory structures are tailored to the need for oxygen. Minute life-forms, such as protozoans, exchange oxygen and carbon dioxide across their entire surfaces. Multicellular organisms, in which diffusion distances are longer, generally resort to other strategies. Aquatic worms, for example, lengthen and flatten their bodies to refresh the external medium at their surfaces. Sessile sponges rely on the ebb and flow of ambient water. By contrast, the jellyfish, which can be quite large, has a low oxygen need because its content of organic matter is less than 1 percent and its metabolizing cells are located just beneath the surface, so that diffusing distances are small.

Organisms too large to satisfy their oxygen needs from the environment by diffusion are equipped with special respiratory structures in the form of gills, lungs, specialized areas of the intestine or pharynx (in certain fishes), or tracheae (air tubes penetrating the body wall, as in insects).

Respiratory structures typically have an attenuated shape and a semipermeable surface that is large in relation to the volume of the structure. Within them there is usually a circulation of body fluids (blood through the lungs, for example). Two sorts of pumping mechanisms are frequently encountered: one to renew the external oxygen-containing medium, the other to ensure circulation of the body fluids through the respiratory structure. In air-breathing vertebrates, alternately contracting sets of muscles create the pressure differences needed to expand or deflate the lungs, while the heart pumps blood through the respiratory surfaces within the lungs. Oxygenated blood returning to the heart is then pumped through the vascular system to the various tissues where the oxygen is consumed.

2) приклад лексико-граматичних завдань для контролю засвоєння змістовних модулів 1-2:

I. Виконайте наступні лексичні завдання:

1. Додайте до кожного речення необхідне за змістом слово:

out	the	did	to
-----	-----	-----	----

- 1) How many heart sounds do we hear when we listen the heart?
- 2) The pressure in the cranial cavity increases as a result of increase in arterial pressure
- 3) During the systole the atria and the ventricles discharge the blood.
- 4) When you develop the pain in the heart area?

2. Замість пропусків поставте слова та словосполучення, наведені в дужках. Запишіть речення. Перекладіть речення рідною мовою:

- 1) Due to ... (експериментальні дослідження) it has been determined that the motor cortex controlling human body movements becomes tired rapidly.
- 2) Normally ... (перший серцевий звук) is heard best over the apex of the heart in the fifth costal interspace.
- 3) ... (Людина засинає) when the process of inhibition extends over a great number of cells, spreads widely over the cortex, and even over the subcortical areas of the brain.

II. Виконайте наступні граматичні завдання:

1. Перепишіть речення, підбравши потрібну форму Participle. Перекладіть речення рідною мовою:

- 1) Hemoglobin (forming/formed) on an average about 36% of cell's mass is the most important part of the red cell.
 - 2) Fat substances (locating/located) in the cell compose 1-2% of its total weight.
2. Поставте дієслова, які стоять у дужках, в необхідній формі. Перепишіть речення. Перекладіть речення рідною мовою.

- 1) These functions of the atria and the ventricles (to compose) the cardiac rhythm.
- 2) The human heart (to begin) to beat and pump blood quicker than usual during the emotional stress.
- 3) The doctor said that he (to examine) the patient a day before.
- 4) Ten tons of blood (to pump) through the heart daily.

III. Виконайте завдання на переклад:

1. Перекладіть наступний текст англійською мовою:

Восени підвищується ділова і учбова активність, а разом з нею і стресові ситуації. Стрес викликає негативні емоції. Як результат, зростає рівень стресового гормону адреналіну. Нарешті серце починає битися скоріше, кровоносні судини звужуються, артеріальний тиск підвищується. Люди критичного віку мають імовірність дістати певні проблеми з серцем.

МОДАЛЬНІ дієслова та їх еквіваленти

	обов'язок; необхідність		розумова чи фізична здатність		прохання, можливість, дозвіл	
Verb		to have to				
	<i>must</i>		<i>can</i>	to be able to	<i>may</i>	to be allowed to
Tense		to be to				
Present	should must	have to am to are to has to is to	can	am is) able to are)	may	am is) allowed to are)
Past	---	was to had to were to	could	was) able to were)	might	was) allowed to were)
Future	---	will have to	---	will be able to	---	will be allowed to

Еквівалентом модального дієслова **can** є сполучення to be able to. У минулому часі воно має форму was able to, were able to.

Наприклад: He was able to translate this text. - *Він міг перекласти цей текст.*

У майбутньому часі заміник модального дієслова can має форму will be able to.

Наприклад: He will be able to translate this text. - *Він зможе перекласти цей текст.*

Минулий час еквівалента модального дієслова **may** – was allowed to, were allowed to перекладається словом “дозволити”.

У майбутньому часі еквівалент модального дієслова may – сполучення to be allowed to має форму shall be allowed to та will be allowed to.

Наприклад: He will be allowed to translate this article. - *Йому дозволять перекласти цю статтю.*

Еквівалентом модального дієслова **must** у минулому часі є had to. Він перекладається українською мовою словами: повинен був, потрібно було; у майбутньому часі заміник має форму will have to – повинен буду, потрібно буде, доведеться.

Ще одним еквівалентом модального дієслова must є to be to. Цей еквівалент застосовується тоді, коли виражається необхідність виконання дії на основі

або домовленості або за планом. У теперішньому часі він має форми am to, are to, is to.

Наприклад: I am to meet him at 5 o'clock. - *Я повинен з ним зустрітись о 5 годині. (Ми з ним про це домовлялись).*

У минулому часі еквівалент дієслова must – дієслово to be to має форми was to, were to. У майбутньому часі дієслово to be to як еквівалент модального дієслова must не вживається.

Еквіваленти модальних дієслів, такі як to be able to, to be allowed to, to have to можуть вживатись в Simple Present з тим же значенням, що і модальні дієслова can, may, must.

I. can – could (могти) – to be able to (бути в змозі)

1) He can help you. – Він може допомогти тобі.

He could help you. – Він міг допомогти тобі.

He will be able to help you. – Він зможе допомогти тобі.

2) Невже...? з різними інфінітивами (в питальних реченнях)

Can It be raining? – Невже йде дощ?

3) Не може бути, щоб ... (в заперечувальних реченнях)

He can't have come. - Не може бути, щоб він прийшов.

4) Міг би

He could have done it.- Він міг би зробити це.

II. must (повинен) – to have to – повинен через обставини, що склалися

To be to – повинен за розкладом, графіком, домовленістю.

1) You must listen to him. – Ти повинен слухати його.

I have to meet him. – Я повинен (змушений) зустріти його.

Do I have to meet him?

I don't have to meet him

He has to speak to me.

Does he have to speak to me?

He doesn't have to speak to me.

I had to meet him. – Я змушений був зустріти його. (Мені довелося)

Did I have to meet him?

I didn't have to meet him.

I shall have to meet him. – Я повинен (змушений) буду зустріти його.

He is to report here at 5. – Він повинен доповісти о 5 годині.

I am to report ...

We are to report ...

He was to report at 5. – Він повинен був доповісти о 5 годині.

We were to report ...

He was to have reported at 5. – Він повинен був доповісти. (але не виступив)

2) Повинно бути... - з різними інфінітивами *в стверджувальних реченнях*

He must be working now. – Він, можливо, працює зараз.

He must have done it. – Він, можливо, зробив це.

He must have misunderstood it. - Він, можливо, не зрозумів це.

III. Should – доцільність

ought to – порада

жорсткий докір

} з різними інфінітивами

1. You should learn English.-

Тобі належить учити англійську мову.

2. You should have done it yesterday.- Тобі слід було зробити це вчора (але ти не зробив).

3. They ought to help your parents.- Вони повинні допомагати батькам.

4. They ought to have arrived already. - Вони вже повинні були б приїхати.

5. Why should I do it? - З якої речі мені це робити?

6. If you should run into him, Якщо ти випадково зустрінеш його,

remind him about me.

нагадай йому про мене.

IV. may – to be allowed to – дозвіл

1. You may take it. – Ти можеш взяти це.

I was allowed to take it. - Мені дозволили взяти це.

I shall be allowed to take it. – Мені дозволять взяти це.

2. may – можливо, імовірно, певно - з *різними інфінітивами*
might - ще більш мала імовірність (“раптом”, м’який докір ,“не виключено”)

It may rain. - Можливо, буде дощ.

They may (might) have done it. – Напевно, вони це зробили.

You might have helped me. - Ти міг би мені допомогти.

V. need – сумнів щодо необхідності дії } з *різними інфінітивами*
безглуздість дії } (в питальних і заперечувальних реченнях)

Need he go there? - Йому треба туди йти?

You needn't have worried. - Не треба було тобі хвилюватись, не було необхідності (а ти хвилювався).

ПОХІДНІ ВІД ЗАЙМЕННИКІВ **SOME, ANY, NO, EVERY**

Пригадайте правила вживання *some, any, no*:

- У стверджувальних реченнях ми вживаємо *some*;
- У питальних реченнях ми вживаємо *any*;
- У заперечних реченнях з *not* ми вживаємо *any*;
- *No* має значення “ніякий” і робить речення заперечними.

Неозначені займенники в англійській мові (Indefinite pronouns)

використовуються у тих випадках, коли достеменно не відомо про кого саме йдеться. Такі займенники не визначають ні предмет ні особу, вони лише показують що цей предмет або особа існує. Вони утворюються від простих займенників **any, some** та **every** з додаванням до них слів **one, body** та **thing**.

Нижче в таблиці наведені їх приклади.

anybody – хто-небудь	anyone – хто-небудь	anything – що-небудь
somebody – хтось	someone – хтось	something – щось
nobody – ніхто	no one – ніхто	nothing – ніщо
everybody – всі	everyone – всі	everything – всі

Займенники **one** та **body** являються синонімами. **Some** та похідні від нього (something, someone, somebody) вживаються у стверджувальних реченнях:

He could see somebody. – Він міг когось бачити.

... а **any** та його похідні anything, anyone та anybody – у заперечних та питальних:

Anybody here? – Є тут хтось?

Слід запам’ятати, що з займенниками nothing, noone та nobody не вживаються інші заперечення.

Nothing happened. – Нічого не трапилося.

Nobody came. – Ніхто не прийшов.

ДІЄСЛОВО TO BE

1) Самостійне дієслово. Так само як і в нашій мові дієслово *to be* може виступати в ролі основного самостійного дієслова:

- He is at home. – Він (знаходиться) вдома.
- I am in London. – Я (перебуваю) в Лондоні.

2) Дієслово-зв'язка, що входить в іменний присудок. Іменний присудок складається з дієслова і будь-якої частини мови (іменник / займенник / числівник / прикметник). Це один з найпоширеніших

використання *tobe* (в українській мові дієслово майже завжди опускається і має значення “бути”):

- My brother is 7. – Моєму брату 7 років. (Він є семирічним).
- She will be my new boss. – Вона буде моїм новим босом.
- The flowers are pretty. – Гарні квіти. (Квіти є гарними).

2) Частина дієслівного присудка. У даній категорії дієслово *tobe* виконує допоміжну функцію. Найбільш популярні випадки використання – Continuous (продовжений час) і PassiveVoice (пасивний стан).

У кожному з цих часів використовується певна форма дієслова *to be* в поєднанні зі змістовим дієсловом (саме він буде звучати в перекладі на українську).

Схематично дієслівна конструкція виглядає як:

to be + Ving або *have + been + Ving / had + been + Ving* в перфектних часах:

- My friend was reading a book, when I called him. – Мій друг читав книгу, коли я подзвонив йому.
- I am listening to you. – Я тебе слухаю.
- He has been living in LA for three years. – Він живе в Лос-Анджелесі вже три роки.

Ця граматична структура використовується у випадках, коли будь-яка дія відбувається над предметом.

Дієслівна конструкція виглядає наступним чином:

to be + V3 (дієслово у третій формі)

На українську мову речення такого типу можна переводити і в активному стані. Суть пасивного стану полягає в наступному: пряме доповнення стає підметом.

Наприклад:

- Я помила вікна. (Active voice) – I washed the windows.
- Вікна (доповнення) були помиті мною. (Passive Voice) – The windows were washed by me.

ДІЄСЛОВО TO HAVE

Дієслово to have – мати, поряд з іншим важливим дієсловом англійської мови, to be – бути, грає особливу і важливу роль в англійській мові. У нього кілька функцій.

У реченні і в мові дієслово to have може виступати як самостійною одиницею, так і допоміжним дієсловом. Наприклад:

- I am glad that I have so many friends! – Я радий, що у мене так багато друзів! (to have — самостійне дієслово)
- Have you ever entered this room? – Тик оли-небудь входив в цю кімнату? (to have — допоміжний дієслово)

В якості допоміжного дієслова, to have допомагає утворити часів Present Perfect і Past Perfect:

- I have never been in London. – Я ніколи не був у Лондоні.
- Have you already finished your work? – Ти вже закінчив свою роботу?
- No, I haven't finished it yet. – Ні, я її ще не закінчив.
- Jane said that she had visited her granny. – Джейн сказала, що вона відвідала свою бабусю.
- He had lived there many years ago. – Він там жив багато років тому.

ПІСЛЯЛОГИ

Післялоги – це фіксовані прийменники, які утворюють смислову пару з конкретними дієсловами. Багато англійських дієслів мають зазвичай одне значення, але якщо до них додати певні прийменники - то вони набувають інший змісту, відповідно, і значення всього речення від цього теж зміниться. Ті частки (а саме– прийменники), які йдуть після дієслів, і є «післялоги». Дієслова, які використовуються з певними прийменниками або післялогами називаються «фразовими дієсловами».

Короткий список поширених дієслів з післялогами:

Ask someone out – запросити когось на побачення; *Ask for* – попросити, просити; *Back off* – відступити, пригальмувати; *Be around* – бути поруч, поблизу; *Be away* – бути у від'їзді; *Be in* – бути на місці, бути присутнім; *Be off* - йти, їхати; *Be over* - закінчитися, завершитися; *Blow away* - забрати вітром; *Blow up* – підірвати(ся); *Comment on*– коментувати; *Depend on* – залежати; *Look for* – шукати; *Look at* – дивитися; *Look back*– озиратися; *Look after* – наглядати; *Look forward to* – чекати з нетерпінням; *Go to* – йти; *Go away* – піти; *Listen to* – слухати; *Belong to* – належати; *Wait for* – чекати; *Switch on* – включати; *Switch off* – вимикати; *Put on* – надягати; *Put off* – знімати, роздягати; *Take on* – купувати; *Take off* – знімати, видаляти, скидати; *Fill up* – наповнювати, заповнювати повністю; *Point out* - підкреслювати, вказувати, помітити; *Wake up* - прокидатися, будити; *Write down*–записувати.

Послелого з прикметниками в англійській мові. Існує ряд прикметників, які вимагають після себе певних постфіксів (післялогів):

Annoyed about– роздратований, незадоволений; *Annoyed at*– розсерджений; *Amazed at* – здивований; *Astonished at* – здивований; *Angry with*– сердитий на кого-небудь; *Disappointed in* – розчарований в; *Dressed in* – одягнений в; *Ashamed of* – присоромлений; *Capable of* – здатний, що може; *Fond of* –

люблячий, який захоплюється; *Generous of* – щедрий; *Responsible for* – відповідальний за; *Interested in* – заінтересован в, захоплюється; *Similar with* – схожий на, схожий з; *Full of* – повний чогось; *Famous for* – знаменитий чим-небудь, відомий завдяки чомусь; *Sorry for* (doing smth.) – жалкують за щось; *Married to* - одружений на, одружена з; *Crowded with* – переповнений кимось.

Післялоги грають досить важливу роль в утворенні речень, оскільки використання того чи іншого піослялогу після дієслова або прикметника може змінювати зміст всього речення.

CONTINUOUS PASSIVE

Якщо підмет означає особу або предмет, на які спрямовано дію іншої особи або предмета, то дієслово-присудок вживається в пасивному стані (Passive Voice).

Усі часові форми пасивного стану утворюються з допоміжного дієслова *to be* у відповідному часі і *the Past Participle* основного дієслова:

Let's take a look at how to make continuous passive sentences. First of all, let's look at an example active sentence: The workers are painting the bridge.

In the above sentence:

The **workers** are the subject.

are painting is the present continuous verb.

the **bridge** is the object.

To make a present continuous passive sentence the object (the bridge) comes first:

'The bridge is being painted.'

This is how the present continuous passive is formed:

Object (The bridge) + 'to be' verb (is) + being + past participle (painted)

Continuous Passive

To be + being + Past Participle (3-я форма змістового дієслова)

In passive sentences the subject is not always needed; however, if you want to include it the sentence becomes:

'The bridge is being painted by the workers.'

We can change this sentence into the past continuous passive like this:

Active – 'The workers were painting the bridge.'

Past Continuous Passive – 'The bridge was being painted by the workers.'

Let's take a look at some more examples:

Present Continuous Passive – 'My car is being fixed.'

Past Continuous Passive – 'My car was being fixed.'

Present Continuous Passive – 'The meeting is being held in my office.'

Past Continuous Passive – 'The meeting was being held in my office.'

The Present Continuous Passive

Стверджувальна	Питальна	Заперечна
The letter is being read now. — Листа читають зараз.	Is the letter being read now? — Листа читають зараз?	The letter isn't being read now. — Листа не читають зараз.
The pictures are being shown to us. — Нам показують картини.	Are the pictures being shown to us? — Нам показують картини?	The pictures aren't being shown to us. — Нам не показують картини.

The Past Continuous Passive

Стверджувальна	Питальна	Заперечна
The letter was being read at that moment. — Листа читали у той час.	Was the letter being read at that moment? — Листа читали у той час?	The letter wasn't being read at that moment. — Листа не читали у той час.
Я форма дієсловаThe pictures were being shown to us at 5 p.m. — Нам показували картини о п'ятій годині.	Were the pictures being shown to us at 5 p.m.? — Нам показували картини о п'ятій годині?	The pictures weren't being shown to us at 5 p.m. — Нам не показували картини о п'ятій годині.

Запам'ятайте! The Future Continuous Passive **не існує**.

PARTICIPLES

Дієприкметник в англійській мові – неособова форма англійського дієслова, що має властивості дієслова, прислівника та прикметника. В українській мові англійський дієприкметник відповідає дієприслівнику та дієприкметнику.

Англійські дієприкметники розподіляються на:

1. Дієприкметник теперішнього часу (**Present Participle** або просто **Participle**). Він має дві форми:
 - **Present Participle Simple**, що відповідає українському дієприкметнику теперішнього часу
 - **Present Participle Perfect**, що відповідає українському дієприкметнику теперішнього часу та дієприслівнику недоконаного виду.
2. Дієприкметник минулого часу (**Past Participle** або **Participle II**). Він відповідає дієприкметнику минулого часу в українській мові.

Форма	Активний стан	Пасивний стан
Participle I	Present Participle Simple дієслово + закінчення -ing <i>asking – питаючи</i> <i>doing – роблячи</i>	being + 3 форма дієслова <i>being asked – бути</i> <i>запитаним</i> <i>being fooled – бути</i> <i>обдуреним</i>
	Present Participle Perfect having + 3 форма дієслова <i>having asked –</i> <i>запитавши</i>	having been + 3 форма дієслова <i>having been asked – бут</i> <i>изапитаним (вже)</i>
Participle II	_____	допоміжне дієслово + 3 форма дієслова <i>was written – був написаний</i>

Форми дієприкметника в англійській мові

Participle I

Present Participle Simple в активному стані утворюється за допомогою додавання закінчення **-ing** до 1 форми дієслова – так само, як і герундій. На українську він перекладається дієприкметником в активному стані:

to speak (говорити) – speaking (говорячи)

to listen (слухати) – listening (слухаючи)

Дієприкметник теперішнього часу у формі Present Participle Simple використовується у двох випадках:

1. Коли потрібно показати одночасність дії, що виражена дієприкметником з дією, що виражена дієсловом-присудком у минулому, теперішньому або майбутньому часі:

Asking them what time it was he looked nervous. – *Питаючи в них котра година, він виглядав знервованим.*

Reading book he tried to make some notes. – *Читаючи книгу, він робив виписки з неї.*

2. Коли потрібно виразити дію, що відноситься до теперішнього часу, незалежно від того, в якому часі знаходиться дієслово-присудок:

The man waiting for you outside called you yeasteday. – *Чоловік, що чекає на вас на вулиці, дзвонив вам учора.*

Here we have a present waiting for you. – *В нас є подарунок, що чекає на тебе.*

Для утворення пасивного стану використовується допоміжне дієслово **being** та дієслово у третій формі або з додаванням закінчення **-ed**. Якщо дієслово неправильне, то дивіться таблицю неправильних дієслів:

build (будувати) – being built (бути споруджуваним)

follow (слідувати) – being followed (бути тим, за ким слідують)

Present Participle Perfect в активному стані утворюється за допомогою допоміжного дієслова **having** плюс третьої форми дієслова або ж дієслова з закінченням **-ed**:

ride (скакати) – **having ridden** (проскакати)

pray (молитися) – **having prayed** (помолившись)

Дієприкметник теперішнього часу у своїй доконаній (перфектній) формі Present Participle Perfect використовується у випадках, коли потрібно висловити дію, що передувала дії, яка виражена дієсловом-присудком:

Having played football he is returning home. – Награвшись у футбол, він повертається додому.

Having done his homework he went to bed. – Зробивши домашнє завдання він пішов спати.

В пасивному стані після допоміжного слова *having* використовується ще й допоміжне дієслово *been*:

having done (зробивши) – **having been done** (бути вже зробленим)

having asked (запитавши) – **having been asked** (бути вже запитаним)

Participle II

Дієприкметник минулого часу має лише пасивну форму і перекладається як дієприкметник минулого стану на українську мову.

Дієслово в Past Participle називається ще й дієсловом у 3 формі (друга форма – PastSimple).

ParticipleII може утворюватися за допомогою додавання допоміжного дієслова до дієслова у 3 формі:

to give (давати) – *given* (даний)

to teach (навчати) – *tought* (навчений)

У реченні дієприкметник минулого часу може виконувати такі функції:

1. **Іменної частини складеного присудка** після дієслів: **to be** (бути), **to feel** (відчувати), **to look** (виглядати), **to get**(отримувати), **to ecome**(ставати)

та ін:

My car is broken. – Моя машина зламана.

He looked scared. – Він виглядає переляканим.

2. **Означення.** При цьому дієприкметник може розташовуватися як перед іменником, так і після нього:

*Fred looked at the table **filled** with food.* – Фред поглянув на стіл, наповнений їжею.

*Fred looked at the **filled** by someone table with food.* – Фред поглянув на стіл, що був наповнений їжею.

3. Обставину часу або обставину причини. В таких випадках дієприкметник відповідає на питання *коли?* або *чому?* за якої причини?:

*When **gone** to his friend nobody opened door.* – Коли він приїхав до свого друга, ніхто не відкрив двері.

***Played** football he didn't do his homework.* – Оскільки він грав у футбол, то не зробив домашнє завдання.

4. Складного додатка з іменником в загальному відмінку або займенником в об'єктному:

*He heard his name **mentioned**.* – Він почув, що було названо його ім'я.

*I want the work **done** soon.* – Я хочу, щоб робота була скоро зроблена.

Дієслово **to have** у зв'язці з дієприкметником минулого часу у ролі складного додатка означає, що дія відбувається не самим підметом (тобто тим, хто говорить), а кимось іншим:

*She **had** her nails **done**.* – Їй підстригли нігті.

*I **had** my car **repaired**.* – Мою машину відремонтували.

ACTIVE and PASSIVE Voice

Для англійської мови характерна наявність двох станів – активного (Active Voice) та пасивного (Passive Voice). Стан є важливою граматичною категорією англійського дієслова, дана форма допомагає зрозуміти як виражається підмет - об'єктом дії або її виконавцем.

Active voice вживається тоді, коли особа або предмет сама здійснює дію, є активним учасником цієї дії.

Catherin sent the letters to her friends in Spain and Greece. – Катріна відправила листи своїм друзям в Іспанію і Грецію.

В даному випадку особа (Catherin), виражена підметом і виконує дію (is doing sending) самостійно, що означає вживання дієслова в активному стані.

У наступних реченнях також використовується Active voice:

Jessica and Patrick prepared a tasty salad for lunch. – Джесіка і Патрік приготували смачний салат на ланч.

The hunter caught the accipiter. – Мисливець піймав яструба.

Passive voice використовується тоді, коли особа або предмет, що виражаються підметом, відчуває дію на собі, а не є виконавцем.

The letters were sent by Catherin to her friends in Spain and Greece. - Листи були відправлені Катріною її друзям в Іспанію і Грецію.

Для того, щоб утворити дієслово в пасивному стані, потрібно використати допоміжне дієслово to be (у відповідній формі, відповідно до часу, особи та числа) і Participle II необхідного змістового дієслова.

The tasty salad for lunch will be prepared by Jessica and Patrick. – Смачний салат на ланч буде приготовлений Джессікою та Патріком.

The accipiter have been caught by the hunter. - Яструб був спійманий мисливцем.

Щоб утворити заперечену форму, необхідно використати not в пост позиції допоміжного дієслова.

His bag has not been seen anywhere. – Його сумку ніде не бачили.

Щоб створити запитання, необхідно допоміжне дієслово поставити перед підметом:

Was your bag stolen? - Твою сумку викрали?

Passive voice не використовується в часах групи Perfect Continuous та Future Continuous.

Present:

- Indefinite – *The box is delivered by Bill. (Коробку доставляє Біл.)*
- Continuous – *The box is being delivered by Bill. (Коробка доставляється Біллом.)*
- Perfect – *The box has been delivered by Bill. (Коробка була доставлена Біллом.)*

Past:

- Indefinite – *The breakfast was cooked by mother.*
- Continuous – *The breakfast was being cooked by mother.*
- Perfect – *The breakfast had been cooked by mother.*

Future:

- Indefinite – *The email will be written by secretary.*
- Perfect – *The email will have been written by secretary.*

Герундій – в англійській мові, це не особлива форма дієслова. Вона полягає в тому що об'єднує в собі дієслово та іменник та несе відображення дії деякого процесу. Герундій створюється, додавши до дієслова закінчення *ing*. Герундій не має ніякої форми у множині. Також перед ним ніколи не вживається допоміжний артикль. Герундій дає відповіді на запитання – здійснення чого? Наприклад: *Trying – спробувати; Walking – прогулянка; Playing – грати.*

Perfect та Indefinite – дві форми герундія, які існують в англійській мові. Indefinite, створюється за допомогою додавання до дієслова суфікса *ing*.
To wait, waiting – чекати.

В Perfect, форми утворення дещо відрізняються, чим в попередньому випадку. Перед самим дієсловом завжди є допоміжне *to have*, яке змінюється на *having*, а саме дієслово використовується в третій формі.

To do – having done

Форми герундія збігаються з формами Participle I та Perfect Participle. Але це різні форми дієслова, які відрізняються як за значенням, так за синтаксичними функціями. Форми Indefinite Gerund позначають дії, що відбуваються одночасно з діями відповідних дієслів-присудків.

Форми герундія співпадають з формами дієприкметника. Герундій від дієприкметника відрізняється:

1) *по функції у реченні*: Герундій може бути підметом, доповненням (додатком), частиною присудка. Дієприкметник же у цих (таких) функціях не вживається. Але у функції обставини або означення вживається як герундій, так і дієприкметник.

Якщо речення починається словом (яке має закінчення) *-ing*, потрібно пам'ятати, що воно може бути герундієм у функції підмета (якщо за ним йде дієслово-присудок) або дієприкметником у функції обставини.

Порівняйте:

Testing this catheter was necessary. - Випробувати цей катетер було необхідно.
(герундій)

Testing this catheter, he saw... - Під час випробування цього катетера він побачив... (дієприкметник)

2) *за наявності прийменника або сполучника*: Як герундій, так і дієприкметник можуть бути обставиною і означенням. На відміну від дієприкметника, перед герундієм у цьому випадку, як правило, вживається прийменник. Перед дієприкметником може стояти сполучник *when* або *while*.

- у функції обставини:

After testing the catheter they put down the results - Після випробування катетера вони записали результати. (герундій)

(While) testing the motor they put down the results. Під час випробування катетера вони записували результати.

- у функції означення:

1. There are several ways of performing such resection.

Є декілька способів зробити саме таку резекцію.

2. The surgeon performing the operation is very experienced.

Хірург, який проводить операцію, дуже досвідчений.

Герундій може вживатися без прийменника, якщо стоїть перед означуваним означуваним словом:

operating principle- принцип дії; reading hall - читальний зал

Дієприкметник перед означуваним словом означає, що дія виконується самим предметом або особою:

operating doctor – оперуючий лікар лікар; reading man - читаюча людина

3) *за наявності перед герундієм присвійного займенника або іменника в присвійному або загальному відмінку*.

We heard of his going to London. Ми чули, що він їде у Лондон.

**Тренувальні завдання з граматики для підготовки
до підсумкового контролю успішності модуля І**

1. There are many reasons why we become ill:
a) accidents, bad diet, good humour b) bad sleep, healthy diet, smoking
c) sedentary style of life, balanced diet, alcohol d) pollution, sports, laughter
e) disease, stress, too little exercise
2. Physiology is the branch of the biological sciences dealing with the ... and activities of living organisms and their parts.
a) forming b) functioning c) forwarding d) following e) forecasting
3. When we breathe out, the ribs go down, the diaphragm goes up, the volume of the chest decreases and the lungs
a) contain b) compose c) contract d) consist e) convulse
4. A human heart beats roughly 100,000 times per day, sending blood on its ... around the body.
a) job b) journey c) jam d) jump e) jeopardy
5. On physical ... the heart has a short period of rest and the diastole becomes less.
a) exeption b) example c) exertion d) examination e) exchange
6. When the right ventricle has pumped the venous blood into the ... artery it enters the pulmonary circulation.
a) elastic b) cephalic c) pulmonary d) nutrient e) perforating
7. When I.M.Sechenov had investigated this phenomenon, he was able to answer the question why oxygen passed into the blood from atmospheric gases during ...
a) the act of respiration b) the act of digestion c) the act of oxygenation
d) the act of fibrillation e) the act of excretion
8. The inside layer of the arteries is called the endothelium, the middle layer is mostly smooth muscle and the outside layer is
a) endothelial tissue b) elastic tissue c) connective tissue
d) epithelial tissue e) fibrous tissue

- 9.** It is estimated that the erythrocytes are the most numerous ... elements.
a) modular b) cellular c) particular d) similar e) nodular
- 10.** If the human being has a bad headache he often feels pain within the skull, but ... itself does not feel pain.
a) the gallbladder b) the heart c) the pancreas d) the brain e) the kidney
- 11.** There are ... cases of people with no pain sensation.
a) rough b) rare c) round d) rude e) reactive
- 12.** Chemical or mechanical stimuli that activate the nociceptors result in ... that are perceived as pain by the brain.
a) nerve endings b) vertebral nerves c) nerve signals
d) vasoconstrictor nerves e) vasodilator nerves
- 13.** ... encompasses numerous sub-disciplines including virology, mycology, parasitology, and bacteriology.
a) anatomy b) biology c) chemistry d) physiology e) microbiology
- 14.** Microbes have been around longer than anything else on Earth, longer even than...
a) turtles b) elephants c) dinosaurs d) rhinoceros e) giraffes
- 15.** There are ten times more ... in the average human's digestive system than there are cells on the entire body.
a) bacterium b) bacteria c) bacterial d) bactericidal e) bacteriologists
- 16.** Due to the local ... agents, any virulent microorganisms may be destroyed – in this case no disease occurs.
a) subjective b) objective c) protective d) primitive e) preventive
- 17.** White blood cells kill germs using chemicals known as ... which can recognize germs that have attacked you before.
a) antidotes b) antibiotics c) anticathodes d) antibodies e) antiferments
- 18.** Signs and symptoms of a common cold ... coughing, sore throat, runny nose, sneezing, and fever which usually resolve in 7 to 10 days, with some symptoms lasting up to three weeks.
a) injure b) impair c) indicate d) include e) invade

19. Over 200 virus strains are implicated in the ... of the common cold; the rhinoviruses are the most common.

a) cause b) course c) case c) care d) capacity

20. Medicines called antibiotics can be used to kill bacteria that ... illness.

a) cause b) catch c) calculate d) call e) carry

21. In the pulmonary circulation, blood is pumped ... the right ventricle of the heart and carried to the lungs via pulmonary arteries.

a) into b) in c) from d) over e) at

22. It is very important that oxygen rich blood ... for the whole organs and tissues because mitochondria should use oxygen to produce energy.

a) preparing b) prepared c) is preparing d) is prepared e) prepares

23. The circulatory system's proper functioning ... responsible for maintenance of optimum pH and the mobility of the elements, proteins and cells.

a) has b) is c) do d) does e) are

24. The pulmonary arteries ... deoxygenated blood to the lungs.

a) have carried b) carried c) are carrying d) are carried e) carry

25. The aorta is ... the arteries in the systemic circulation.

a) larger of b) the largest of c) largest as d) the larger as e) as large as

26. The blood is pumped from the left ventricle into the aorta and from there ... branches to all parts of the body.

a) he b) she c) it d) they e) them

27. The aorta is an elastic artery, and ... distend.

a) could b) have to c) is able to d) has to e) is allowed to

28. The systemic arteries ... oxygenated blood to the rest of the body.

a) are carried b) carried c) are carrying d) carry e) have carried

29. ... Microbiology is ... study of microscopic organisms, such as bacteria, viruses, fungi and protozoa.

a) a ... a b) the ... - c) - ... a d) - ... the e) - ... -

30. If you imagine Earth began as a single day: microbes appeared at 5 pm, dinosaurs appeared at 10 pm, and humans appeared seconds ... midnight.

a) in b) at c) after d) on e) before

31. Most microbes ... cause disease – less than 5 per cent do.

a) will not b) did not c) are not d) have not e) do not

32. If you are at an university hospital, you ... also ... by doctors that are still learning the skills of their specialty.

a) were ... seen b) are ... seen c) will ... see d) will ... be seen
e) have ... seen

33. The morning routine ... early in the hospital.

a) is starting b) start c) starts d) is started e) has been starting

34. A lot of samples ... between different labs for uncommon tests.

a) are sent b) are sending c) are been sending d) sending e) sent

35. The 47-year-old man became insensible as a result of drinking; according to his past history he ... for hepatic failure in a small town hospital.

a) will be treated b) was treating c) treated d) treating e) was treated

36. The doctor stated that the patient ... pneumonia.

a) would have b) has c) will have d) is having e) had

37. The surgeon considered that the patient ... well in two or three days.

a) feel b) would feel c) felt d) is feeling e) will feel

38. The professor found out that the patient ... tuberculosis two years ago.

a) has b) has had c) had had d) had e) would

39. They came to the conclusion that the atmospheric pressure ... an important factor for patients with cardiac diseases.

a) will be b) has been c) had been d) was e) would be

40. The male patient ... the grippe before he was admitted to the clinic.

a) had b) has c) had had d)) having e) has had

ВІДПОВІДІ

1 - e	11- b	21 - c	31 - e
2 - b	12 -c	22 - d	32 - d
3 - c	13 - e	23 - b	33 - c
4- b	14 - c	24 - e	34 - a

5 - c	15 - b	25 - b	35 - e
6 - c	16 - c	26 - c	36 - e
7 - a	17 - d	27 - c	37 - b
8 - c	18 - d	28 - d	38 - c
9 - b	19 - a	29 - d	39 - d
10 - d	20 - a	30 - e	40 - c

PERFECT CONTINUOUS

Present Perfect Continuous – теперішній тривалий доконаний час в англійській мові. Використовується для позначення дії, що розпочалася в минулому і завершилася чи не завершилася на даний момент, а акцент зазвичай ставиться на тривалості дії та її впливу на теперішні події. Правила утворення часу Present Perfect Continuous в стверджувальних (розмовних), заперечних та питальних реченнях, допоміжні слова та приклади вживання дивіться нижче.

Утворення Present Perfect Continuous

Present Perfect Continuous у стверджувальних реченнях утворюється за допомогою допоміжних дієслів *have been* чи *has been* та дієслова з закінченням *-ing*. *Has* використовується тільки з третьою особою однини (*he, she, it*), *have* – з усіма іншими. Також радимо вам подивитися таблицю неправильних дієслів англійської мови. Повне правило утворення розмовних речень виглядає так:

Іменник + *has been* / *have been* + дієслово з закінченням *-ing*

Приклади стверджувальних речень:

He **has been playing** football for 2 hours. – Він грає у футбол вже дві години.

I **have been waiting** here for 2 hours! – Я чекаю тут вже дві години!

Заперечні речення в Present Perfect Continuous утворюються за допомогою використання частки *not*, що ставиться після допоміжних дієслів. Формула:

Іменник + *has been* / *have been* + *not* + дієслово з закінченням *-ing*

Допоміжні дієслова *has* або *hav* еможуть зливатися з часткою *not* та

утворювати *hasn't* або *haven't* відповідно. Приклади заперечних речень:

It **has not been snowing** here since 2005. – Тут не було снігу з 2005 року.

They **haven't been waiting** for him for so long since last summer. – Вони не чекали на нього так довго з минулого літа.

Для утворення **питальних речень** в Present Perfect Continuous допоміжне дієслово *have* / *has* треба поставити на перше місце в реченні. Правило:

Have / has + іменник + been + дієслово з закінченням - ing

Приклади питальних речень:

Have you been jogging? You are looking so exhausted! – Ти бігав? Виглядаєш надто виснаженим!

Has she been studying English for so long? She started doing it in 2010! – Чи вона так довго вивчає англійську? Вона почала це робити ще у 2010 році!

Допоміжні слова Present Perfect Continuous

Present Perfect Continuous, які Past Perfect Continuous, маєслова-маркери, які зазвичай використовуються для позначення часу. Нижче наведено декілька найбільш уживаних слів-показників.

Слово

Переклад

for (2 hours, 3 years іт.д.) протягом, на протязі (2 годин, 3 років і т.д.)

since з того часу, з тих пір як

recently недавно

lately нещодавно, за останній час

СКЛАДЕНИЙ ДОДАТОК (COMPLEX OBJECT)

Complex Object складається з іменника в називному відмінку (або займенника в непрямому відмінку) та інфінітива дієслова (або причастя першого). У українському варіанті підрядне речення буде вводитися союзами: що, як, щоб.

Complex Object вживається в наступних випадках:

1. *Після дієслів, що виражають бажання:* to want, to wish, to desire, would like;

I want him to help me. – Я хочу, щоб він допоміг мені.

I'd like him to buy me this diary. – Я б хотів, щоб він купив мен цей щоденник.

2. *Після дієслів, що виражають припущення:* to expect, to believe, to think, to suppose, to consider, to find;

I expect him to come. - Я очікую, що він прийде.

I find him to be a good pupil. - Я вважаю, що він буде хорошим учнем.

3. *Після дієслів, що виражають наказ, прохання:* to command, to order, to ask, to allow;

Mother asked me eat the soup. - Мати змусила мене з'їсти суп.

4. *Після дієслів, що виражають почуттєве сприйняття:* to see, to hear, to notice, to feel, to watch, to observe;

I saw him enter. — I saw him entering.

I heard her speak. — I heard her speaking.

I noticed him frown. — I noticed him frowning.

I felt him tremble. — I felt him trembling.

5. *Після дієслів, що виражають спонукання:* to make, to force, to have, to let.

I force the work to be done — I force the work done.

У двох останніх випадках частинка to перед інфінітивом не ставиться.

Інфінітив в Complex Object використовується в тому випадку, коли нам треба звернути увагу на сам факт дії і його завершеність, а дієприкметник у складному доповненні вказує на дію в розвитку і незавершеність:

He heard his brother play the piano. – Він чув, як його брат грав на піаніно.

He heard his brother playing the piano. –Він слухав, як його брат грає на піаніно.

Якщо дієслова чуттєвого сприйняття не виражають фізіологічні почуття, то Complex Object не вживається. У цих випадках будується звичайне додаткове підрядне речення. Наприклад, дієслово to see може вживатися у значенні «розуміти», а не «бачити», а дієслово to hear у значенні дізнаватися, а не «чути»:

I saw him enter the hotel. –Я бачив, що він увійшов до готелю.

I see that you read this article. –Я розумію, що ви читали цю статтю.

Типи питань в англійській мові

Interrogative sentence (питальне речення) - речення, що використовується для того, щоб поставити певне питання. Для питань в англійській мові характерний непрямий порядок слів, а також питальна інтонація. В кінці питальних речень ставиться знак питання.

- *Do you compose music?* – *Ти пишеш музику?*
- *What are they doing here?* – *Що вони тут роблять?*
- *Who gave you this book?* – *Хто дав тобі цю книгу?*

В англійській мові за характером питання виділяють загальні, спеціальні, альтернативні та розділові питання. Також інколи окремо виділяють заперечні питання.

Загальні питання

General question (загальне питання) – питання, на яке можна відповісти «так» або ж «ні». Загальне питання формується за допомогою інверсії (непрямого порядку слів): допоміжні дієслова та більшість модальних (can, could, may, might, must, should, ought) дієслів ставляться перед підметом на початок речення.

- *May I stay?* – *Чи можна мені залишитися?*
- *Did you go to Mark's party yesterday?* – *Ти вчора ходив на вечірку Марка?*
- *Should we help this old lady?* – *Ми повинні допомогти цій літній пані?*

Вибір допоміжного дієслова залежить від граматичного часу в реченні.

- *Do you play the piano?* – *Ти граєш на роялі? (Present Simple)*
- *Are Kate and Jack working now?* – *Кейт та Джек працюють зараз? (Present Continuous)*
- *Have they already finished their project?* – *Вони вже завершили свій проект? (Present Perfect)*
- *Will you be free tomorrow morning?* – *Чи ти будеш вільний завтра вранці? (Future Simple)*

Якщо присудок в реченні виражений дієсловами *to be* або *to have* в формі Present Simple або Past Simple, то ці дієслова ставляться перед підметом без використання інших допоміжних дієслів. В сучасній англійській мові для дієслова *to have* частіше використовується допоміжне дієслово *do*.

- *Are they students?* – Вони - студенти?
- *Was Alice at the party yesterday?* – Еліс вчора була на вечірці?
- *Do you have a few minutes now?* – В тебе є зараз декілька хвилин?
- *Have you a few minutes now?* – В тебе є зараз декілька хвилин?
- *Did you have a Playstation when you were a child?* – В тебе в дитинстві була приставка Playstation?
- *Had you a Playstation when you were a child?* – В тебе в дитинстві була приставка Playstation?

Загальні питання можуть бути в заперечній формі, коли частка *not* ставиться одразу ж після допоміжного дієслова. Такі питання виражають сумнів або подив.

- *Don't you know this rule?* – Чи ти не знаєш це правило?
- *Hasn't Mike met Paul before?* – Невже Майк не зустрів до цього моменту Пола?
- *Aren't children supposed to be at school?* – Чи діти не повинні бути в школі?

Иноді загальні питання використовуються в якості риторичних, тобто таких питань, на які немає відповідей або ж вони не важливі. Такі питання виражають певні емоції мовця. Українською мовою риторичні питання часто перекладаються за допомогою слів *хіба*, *невже*, *чи* (в англійській мові немає точних еквівалентів до таких слів).

- *Could it be true?* – Хіба це може бути правдою?
- *Can you really understand my feelings?* – Чи можеш ти справді зрозуміти мої почуття?

Спеціальні питання

Special question (спеціальне питання) – вид питання, який використовується для отримання додаткової конкретної інформації, з'ясування певного факту або обставини. На спеціальні питання не можна дати відповідь тільки «так» або «ні».

- *What was that? – Що це було?*
- *Where are we going now? – Куди ми зараз йдемо?*
- *How can I buy books on the Internet? – Як я можу купити книги в Інтернеті?*

Спеціальні питання завжди починаються з певного питального слова, що вказує на те, яка саме інформація необхідна. Після питального слова вживається такий самий порядок слів, що й в загальному питанні.

- *Where has Janice been? – Де була Джесіс?*
- *What are we doing tonight? – Що ми робимо сьогодні ввечері?*
- *How do you say it in English? – Як ти кажеш це англійською?*

Однак якщо питальне слово є підметом в реченні або ж означенням до підмета, то в таких питаннях використовується тільки прямий порядок слів (так як питальне слово завжди стоїть на першому місці).

- *What is in your hand? – Що у тебе в руці?*
- *Who told you such a joke? – Хто тобі розповів такий жарт?*
- *Whose bag is on my chair? – Чия це сумка на моєму стільці?*

Якщо питання відноситься до прийменникового додатку або обставини з прийменником, то часто прийменник виноситься в кінець речення.

- *What are you talking about? – Про що ти говориш?*
- *Who are you chatting with? – З ким ти розмовляєш?*
- *What house do you live in? – В якому будинку ти живеш?*

Альтернативні питання

Alternative question (альтернативне питання) – питання, яке дає вибір між декількома варіантами. Частина альтернативного питання з'єднуються сполучником *or* (або, чи), перша частина питання вимовляється з висхідною

інтонацією, а друга - з низхідною. В таких питаннях використовується непрямий порядок слів, як і в загальному питанні.

- *Do you want some coffee, tea or just water? – Ти хочеш каву, чай чи просто воду?*
- *Do Mark and Daniel live in New York or in Washington? – Марк та Деніел живуть в Нью-Йорку чи Вашингтоні?*
- *Will you buy this little black dress or those blue jeans? – Ти купиш цю маленьку чорну сукню чи ті сині джинси?*

Розділові питання

Disjunctive question (розділове питання) – особливий вид питань, що складається з розповідного речення (стверджувального або ж заперечного) та короткого загального питання. В питальній частині використовується те ж допоміжне або модальне дієслово, що й в розповідній частині, або ж те, що необхідно використовувати для утворення питання для головної частини. Такі питання потребують відповіді «так» або ж «ні».

Якщо розділове питання починається зі стверджувальної частини, то питальна частина буде обов'язково в заперечній формі.

- *Claus can swim, can't he? – Клаус вміє плавати, чи не так?*
- *You play the piano, don't you? – Ти граєш на роялі, правда?*
- *Children have already done your homework, haven't they? – Діти вже виконали своє домашнє завдання, чи не так?*

Якщо розділове питання починається з розповідної частини в заперечній формі, то питальна частина буде стояти обов'язково в стверджувальній формі.

- *Kate isn't sad, is she? – Кейт не сумна, чи не так?*
- *You didn't know this, did you? – Ти цього не знав, правда?*
- *We won't go to the seaside next weekend, will we? – Ми не поїдемо до моря на наступних вихідних, так?*

В питальній частині такого питання в якості підмета завжди використовуються займенники, що дублюють підмет головної розповідної частини.

- *Mum is mad, isn't she? – Мама розлючена, так?*
- *They will do this job, won't they? – Вони виконають цю роботу, чи не так?*
- *Your dog doesn't want to play, does it? – Твій собака не хоче грати, чи не так?*

**Приклад лексико-граматичних завдань для контролю
засвоєння змістовних модулів 5–6:**

I. Виконайте наступні лексичні завдання:

1. Додайте до кожного речення необхідне за змістом слово:

some	its	will	and
------	-----	------	-----

1. A friendly manner, quiet voice, and a slow and easy approach help to facilitate the examination.
2. Palpitations are common occur in most individuals with healthy hearts.
3. The sputum discharge gradually reduces in amount.
4. No drug is absolutely safe, there is always risk of an adverse reaction.

II. Виконайте наступні граматичні завдання:

1. Перепишіть речення, підбравши потрібну форму часу і стану наданих інфінітивів дієслова:

1. The weak heart muscle (to cause) the patients to feel symptoms that result from the fact that the heart is no longer capable of providing a sufficient blood supply for the body.
2. Patients must fully (to inform) of the purpose of the procedure as well as its risks and limitations.
3. The results (to give) a compelling evidence of the preventive effectiveness of this drug.
4. Two randomized, prospective, placebo-controlled treatment trials (conduct) in patients with isolated systolic hypertension.
5. Specialists know the local and systemic inflammatory processes (to play) an important role in the genesis and development of atherosclerotic lesions.
6. The doctors consider the symptoms (to detect) in the first days of treatment in a majority of cases.

7. Cardiologists believe risk factors (to be) genetic predisposition, metabolic abnormalities, and alterations in hemodynamics.

III. Виконайте завдання на переклад:

Angina pectoris occurs when cardiac work and myocardial O₂ demand exceed the ability of the coronary arterial system to supply oxygenated blood. The pain of angina pectoris is believed to be a direct manifestation of myocardial ischemia and the resultant accumulation of hypoxic metabolites. An increase of heart rate, systolic tension or arterial pressure may induce angina.

COMPLEX SUBJECT

Складений підмет в англійській мові (Complex Subject; інколи його ще називають The Subjective Infinitive Construction або The Nominative-with-the-Infinitive Construction) – це конструкція, що схожа за своєю будовою на Complex Object, оскільки тут також використовується інфінітив. Однак, на відміну від складного доповнення, в складному підметі основними складовими елементами крім інфінітива є або іменник в загальному відмінку, або займенник у називному відмінку. А інфінітив в Complex Subject в англійській мові може бути у всіх своїх шести формах. Наприклад:

to see

to have seen

to be seen

to have been seen

to be seeing

to have been seeing

У реченнях зі складним підметом ще одним основним елементом є присудок, особливо дієслово, яким воно виражено. Бо саме від дієслова залежатиме, в активному чи пасивному стані стоятиме присудок. Речення з конструкцією Complex Subject в англійській мові зазвичай переводяться на українську мову за допомогою таких зворотів, як «говорять, повідомляють, думають, бачили, чули, виявилось, сталося» і т.п.

Вживання Complex Subject

У реченнях зі складним підметом у більшості випадків використовується пасивний стан. Дієслова, з якими використовується Complex Subject, можна розділити на 4 групи:

1. Дієслова, що висловлюють знання, твердження:

to know – *знати*

to think – *думати*

to state – *заявляти*

to report – *повідомляти*
to say – *говорити*
to announce – *оголошувати*
та інші.

Приклади:

He **is known** to live in London. – *Відомо, що він живе у Лондоні.*

She **was thought** to be working here. – *Думали, що вона працює тут.*

2. Дієслова, що висловлюють припущення:

to expect – *розраховувати*
to suppose – *припускати*
to believe – *вірити*
to consider – *розглядати*
та інші.

Приклади:

The writer **is expected** to be famous. – *Розраховують, що письменник буде відомим.*

The train **was believed** to come in time. – *Вірили, що поїзд прийде вчасно.*

3. Дієслова, що передають сприйняття:

to see – *бачити*
to hear – *чути*
to notice – *помічати*
та інші.

Приклади:

He **was seen** to enter the building. – *Бачили, як він увійшов до будівлі.*

They **were heard** to leave the town. – *Чули, як вони полишають місто.*

4. Також Complex Subject вживається після таких дієслів:

to be likely – *скоріше за все*
to be certain – *неодмінно*
to be unlikely – *маловірогідно*
to be sure – *обов'язково*

Приклади:

He **is unlikely** to succeed. – *Маловірогідно, що він досягне успіху.*

She **is sure** to become famous. – *Вона обов'язково досягне успіху.*

Як ви могли помітити, у всіх випадках вище вживався пасивний стан.

Активний стан у реченнях зі складним підметом вживається лише з цими словами:

to appear – *з'являтися*

to seem – *вбачатися, здаватися*

to happen – *траплятися*

to prove – *доводити*

to turn out – *виявлятися*

Приклади: She **seems** to be tired. – *Вона виглядає стомленою.*

The journey **turned out** to be uninteresting. – *Сталося так, що подорож виявилася нецікавою.*

Англійці та американці люблять користуватися складним підметом, тому краще завчіть цю конструкцію, для розуміння співрозмовників та підвищення свого рівня володіння англійською.

THE ABSOLUTE PARTICIPIAL CONSTRUCTION

Якщо іменник у загальному відмінку (або особовий займенник у називному відмінку) виконує роль підмета по відношенню до дієприкметника і не є підметом усього речення, то це – **незалежний дієприкметниковий зворот**.

Peter coming home from Kyiv, we asked him to tell us about the conference.	<i>Коли Петро повернувся із Києва, ми розпитали його про конференцію.</i>
--	---

У незалежному дієприкметниковому звороті можуть вживатися всі форми Participle.

В реченні зворот виконує функції обставини:

а) часу:

The rain having stopped we went home.	<i>Коли дощ припинився, ми пішли додому.</i>
---------------------------------------	--

б) причини:

It being now pretty late, we went to bed.	<i>Оскільки було вже пізно, ми пішли спати.</i>
---	---

в) умови:

Weather permitting, we shall start tomorrow.	<i>Якщо погода дозволить, ми поїдемо завтра.</i>
--	--

г) способу дії: (вводиться прийменником **with**)

He was standing, with his arms crossed.	<i>Він стояв, схрестивши руки.</i>
---	------------------------------------

Способи перекладу “незалежного дієприкметникового звороту” на українську мову

“Незалежний дієприкметниковий зворот” перекладається на українську мову:

а) підрядним обставинним реченням:

The weather being fine, they went for a walk.	<i>Оскільки погода була хорошою, вони пішли на прогулянку.</i>
---	--

б) простим реченням, що входить до складносурядного:

We had three lectures, the last being in Surgury.	<i>Ми мали три лекції, остання була з Хірургії.</i>
---	---

в) дієприслівниковим зворотом:

Her face smiling, she came into the room.	<i>Усміхаючись, вона увійшла в кімнату.</i>
---	---

г) головним реченням в складнопідрядному:

She sat down at the table, her hands beginning to tremble.	<i>Коли вона сідала за стіл, її руки починали тремтіти.</i>
--	---

Означений та неозначений артиклі в англійській мові

Артикль в англійській мові (**Article**) – це слово, яке використовується для визначеності або невизначеності іменника в англійській мові, і по своїй суті являються спеціальними прикметниками. Є два різних типи артиклів: неозначений (a/an) та означений (the).

Неозначений артикль вживається лише у разі, коли слухач не знає яку саме річ ви маєте на увазі, або якщо це взагалі не важливо.

Неозначений артикль an стоїть перед злічуваним іменником в однині, що починається з голосної літери (a, i, e, o, u) або на голосний звук.

Наприклад: *an orange, an elephant, an apple, an issue, an element*

Неозначений артикль a стоїть перед злічуваним іменником в однині, що починається з приголосної. Наприклад: *a film, a cup, a stamp, a lamp, a window, a desk*

Правила вживання неозначеного артикля

Неозначений артикль *a* або **an** використовується:

Перед злічуваними іменниками, що стоять в однині:

an orange – апельсин,

a stamp – штамп.

Перед мірами виміру:

a gallon – галон,

a dozen – дюжина.

Коли мова йдеться про роботу:

I am an architect. – Я архітектор.

She is a nurse. – Вона медсестра.

В стійких словосполученнях:

for a long time – протягом тривалого часу,

a lot of – багато,

a few – декілька, трохи,

at a time – за один раз,

in a hurry – у поспіху,
in a whisper – пошепки.

Означений артикль *the* може бути використаний безпосередньо перед злічуваним та незлічуваним іменником який може бути як в однині, так і в множині. Означений артикль вживається, коли слухачеві зрозуміло, яку саме річ ви маєте на увазі.

Правила вживання означеного артикля

Означений артикль використовується в наступних випадках:

Коли з контексту зрозуміло яку людину чи річ ми маємо на увазі: *Kyiv is the capital of Ukraine.* – Київ – столиця України.

Для позначення явища природи: *The nights get shorter in the summer.* – Влітку ночі стають коротшими.

Для позначення, що іменник є унікальним: *The Dnipro River is near here.* – Річка Дніпро тут не далеко.

Для позначення періоду часу: *This song was very popular in the 2000s.* – Ця пісня була дуже популярна в 2000-х роках.

Коли перед іменником стоїть прикметник у найвищому ступені: *Peter is the strongest man in the world.* – Пітер – найсильніша людина в світі.

Коли перед іменником знаходиться порядковий числівник: *She is the third girl in this family.* – Вона третя дівчинка у цій сім'ї.

Перед множиною, якщо мається на увазі всі члени якоїсь конкретної групи: *She liked the presents he bought.* – Їй сподобались подарунки, що він купив.

Перед словами *following, only, very*: *In the following year they are going to Portugal.* – Наступного року вони збираються поїхати в Португалію.

Перед назвами танців та музичних інструментів: *the salsa, the piano.*

Нульовий артикль

Артикль взагалі відсутній у наступних випадках:

Якщо іменник знаходиться в множині, є абстрактним або незлічуваним:

She likes flowers. He wants to drink juice.

Перед назвами вулиць, країн та міст, а також перед прізвищами та іменами: *He lives in Hrushevsky Street in Kyiv.*

Перед назвою якоїсь однієї гори: *Everest is the highest mountain in the world.*

Перед назвами днів тижня, місяців та пір року:

She likes to ski in winter.

Перед іменниками *lunch, night, breakfast, morning, dinner, evening, hospital, day, school, prison*: *They are going to go to school.*

Важливі аспекти вживання артиклів

Розглянемо деякі інші правила використання означеного та неозначеного артиклів та випадки, коли артикль взагалі не вживається.

Спеціальні місця: Артикль не вживається у деяких стійких словосполученнях, які визначають місце. До цих місць належать:

to/at school – до/у школі

to/at university/college – до/в університеті/коледжі

at home – вдома

to/out of bed – до/з ліжка

to/at work – до/на роботі

to/in prison – до/у в'язниці

to/in hospital – до/ у лікарні

to/in church – до/у церкві

ПРИМІТКА: Вираз 'go home' вживається без артикля 'the' та без частки 'to', який вказує на напрямок.

Приклади: *Her son is at university but her daughter still goes to school.* – Її син в університеті, але її дочка все ще ходить до школи.

They go to work by bus but they go home on foot. – Вони йдуть на роботу на автобусі, але додому йдуть пішки.

He was sent to prison for 8 years. – Він був відправлений у в'язницю на вісім

років.

Транспорт: Артикль не вживається перед видами транспорту:

by bicycle – на велосипеді

by bus – на автобусі

by plane – на літаку

by train – на поїзді

by car – на машині

Приклади: *She hates travelling by bus.* – Вона ненавидить подорожі на автобусі. *They like to fly by plane.* – Їм подобається літати на літаку.

Географія: Артикль в англійській мові не вживається перед такими географічними назвами:

Континентів (Asia, Africa та ін.).

Країн (Ukraine, Germany, Italy та ін., – але виключенням є the United Kingdom, the United States, the Slovak Republic).

Міст та містечок (Kyiv, Paris, Bratislava та ін.).

Озер (Lake Synevyr, Lake Victoria та ін.).

Університетів (Oxford University та ін.).

Артикль вживається перед географічними назвами, у тих випадках, якщо це:

Назви морів та океанів (the Atlantic, the Mediterranean та ін.).

Назви гірських хребтів (the Tatras, the Himalayas та ін.).

Назви річок (the Dnipro, the Amazon та ін.).

Сторони світу (the West, the South, the East, the North).

Отже, перелічивши усі правила вживання артиклів в англійській мові, досить важливо їх запам'ятати та не робити помилок у подальшому вивченні мови та у спілкуванні.

ТИПИ УМОВНИХ РЕЧЕНЬ

Умовні речення в англійській мові поділяються на речення реальної умови (I тип), напівреальної умови (II тип) і нереальної умови (III).

Тип I. Речення реальної умови.

Речення реальної умови перекладаються на українську мову умовним реченням з дієсловом-присудком у дійсному способі; підрядні речення в них виражають реальні здійсненні припущення.

Речення реальної умови відносяться до

а) теперішнього часу:

Якщо у мене є час, я відвідаю його. If I have time, I visit him.

Якщо він має час, він ходить в театр. If he has time, he goes to the theatre.

В цьому випадку ми вживаємо Present Indefinite в головному і підрядному реченнях.

б) минулого часу:

Якщо у нього був час, він ходив на прогулянку.

If he had time, he went for a walk.

В цьому випадку ми вживаємо Past Indefinite в головному і підрядному реченнях.

в) майбутнього часу:

Якщо завтра буде дощ, ми не підемо в ліс. If it rains, we shan't go to the forest.

В цьому випадку ми вживаємо Future Indefinite в головному реченні і Present Indefinite в підрядному реченні.

II Тип. Речення напівреальної умови.

У реченнях напівреальної умови присудок підрядного речення виражає малоімовірну дію. У цих реченнях вживається Present Conditional Mood (were, had, came, liked, learned, worked, bought, got, etc.) в головному реченні Present Subjunctive II (should do, would do) в підрядному реченні.

Речення напівреальної умови відносяться до теперішнього і майбутнього часу.

Якби я була вільна (сьогодні, завтра), я би допомогла тобі.

If I were free, I should help you.

Якби він побачив мене (сьогодні, завтра), він би розповів мені все.

If he saw me, he would tell me everything.

На українську мову ці речення перекладаються умовним реченням з дієсловом в умовному стані.

Tun III. Речення нереальної умови.

В реченнях нереальної умови присудок підрядного речення виражає дію, що суперечить дійсності і зовсім нездійсненна. Речення цього типу відносяться до минулого часу.

Якби ти подзвонив мені вчора, я би тобі щось розповів.

If you had rung me yesterday, I should have told you something.

Якби він тоді прийшов до неї, вона би йому допомогла.

If he had come to her then, she would have helped him.

У реченнях нереальної умови, які відносяться до минулого, вживається Past Conditional (had been, had come, had got, had bought, etc.) в підрядному реченні і Past Subjunctive II (should have done, would have done) в головному реченні.

ВИБЕРІТЬ ПРАВИЛЬНИЙ ВАРІАНТ ВІДПОВІДІ:

1. It is well known that there is a ... between the objective reality of a painful stimulus and the subjective response to it.
a) different b) difference c) differential d) differ e) differently
2. Vital signs on admission were: respiration 24/min, heart rate 116 beats per minute and regular, cold hands and feet, the patient was ... to commands.
a) unresponsive b) ineffective c) insufficient d) uncontrollable
e) unconscious
3. Well, tell me about your new patient, please. What's your ... ?
a) clinical diagnosis b) final diagnosis c) correct diagnosis
d) doubtful diagnosis e) working diagnosis
4. I went to seek a medical .. to the Outpatient Department and was followed there, but the treatment didn't help me; the doctors seemed to be puzzled about my problem.
a) attraction b) action c) affliction d) appreciation e) attention
5. The double ... system of blood flow refers to the separate systems of pulmonary and systemic circulation in amphibians, birds and mammals (including humans).
a) genetic b) digestive c) nervous d) circulatory e) immune
6. The inferior vena cava is posterior to the ... , and runs along side of the vertebral column on its right side.
a) abdominal cavity b) pericardial cavity c) visceral cavity
d) orbital cavity e) tympanic cavity
7. A muscular layer allows veins ... , which puts more blood into circulation.
a) to contract b) to discharge c) to pump d) to range e) to beat
8. ... stretching gives the potential energy that will help maintain blood pressure during diastole, as during this time the aorta contracts passively.
a) aorta b) artery c) arteriole d) vein e) capillary
9. Arterioles are just ... to the naked eye.

- a) variable b) visible c) extensible d) considerable e) dependable
10. The capillary beds are able to be “opened” and “closed” at any time, according to...
- a) heed b) deed c) seed d) feed e) need
11. Let me feel your pulse and ... your temperature. The pulse is accelerated, you have a fever.
- a) to take b) taken c) took d) taking e) take
12. Now relax, please, I ... the blood pressure cuff around your arm and measure your blood pressure.
- a) will put b) puts c) have put d) am putting e) will be putting
13. Well, as your heart is doing fine, I’m going to raise the question of your operation. ... you ... the problem with your relatives?
- a) have ... discussed b) had ... discussed c) are discussing
d) were ... discussing e) are ... discussed
14. The patient is easily agitated. It ... him so nervous that he can’t sleep at night.
- a) is made b) is making c) has made d) will make e) makes
15. There is a patient with a rather classical form of the disease. I ... doubt as to the diagnosis.
- a) have no b) have to c) don’t have to d) don’t have no e) have any
16. Let me examine your heart. The ECG ... the changes for the best.
- a) shows b) will show c) have shown d) is showing e) is shown
17. What ... wrong? - A violent headache. I haven’t had a wink of sleep since Monday.
- a) has gone b) had gone c) is gone d) is going e) has been gone
18. How are you, Mrs. Stew? You look better. The medicine ... you good.
- a) is done b) are doing c) is doing d) have done e) will do
19. Your blood pressure is still a little high, but I don’t think you should worry about it – at your advanced age it ... as in a young.
- a) can’t be b) is not allowed to be c) could d) didn’t have to be e) should be

20. We all created equal, the saying goes, but doctors suggest ... patients for coronary heart disease differently between the sexes.

- a) treated b) to be treating c) treating d) to be treated e) treat

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Essentials of Medical English = Професійна англійська для медиків : практикум з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів медичних факультетів / уклад. О.В. Гордієнко, О.А. Мирошниченко, А.В. Неруш, Ю.В. Орел-Халік, Л.В. Сазанович, О.Л. Соляненко. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. - 168 с.
2. Lysanets Yu. V. Medical English for Academic Purposes : textbook for PhD students and staff of higher medical educational establishments / Yu. V. Lysanets, O. M. Bieliaieva, M. P. Melaschenko ; рец.: В. І. Shunevych, O. M. Rak, I. O. Palamarenko. - Kyiv : AUS Medicine Publ, 2018. - 312 p.

Додаткова:

1. Azar, Betty Schramper. Fundamentals of English Grammar / Betty Schramper Azar. - Longman, 2002. - 398 p.
2. Glendinning E., Howard R. Professional English in Use Medicine. – Cambridge, 2007.
3. Eric H. Glendinning, Beverly A.S. Holmstrom. English in medicine. – Cambridge University Press, 2005.
4. McCarthy, Michael. English Vocabulary in Use. Elementary / Michael McCarthy, Felicity O'Dell. - Cambridge University Press, 2008. - 168 p.
5. Medical English: Case Reports. Gastrointestinal System: methodical handbook to the course "English for specific purposes (Medicine)" the 2nd year study, medical faculties / comp. O. V. Gordiyenko, O. L. Solyanenko. – Zaporizhzhia: ZSMU, 2016. - 93p.
6. Oxford Russian Dictionary. Oxford University Press, 2000 – 624 с.
7. Redman, Stuart. English Vocabulary in Use. Pre-intermediate and intermediate / Stuart Redman. - Cambridge University Press, 2009. - 263 p.
8. Анатомічний українсько-латинсько-англійський словник-довідник. – Київ.: Вид.-во "Довіра", 1997.

9. Англо-русский и Русско-английский медицинский словарь/ сост. А.Ю. Болотина. – М.: Руссо, 2005.
10. Англо-русский медицинский словарь/ сост. Г. Н. Акжигитов, М.С. Бенюмович. – М.: Руссо, 2000.
11. Англо-русский медицинский энциклопедический словарь / гл. ред. А.Г.Чучалин; науч. ред. Э.Г. Улумбеков, О.К. Поздеев. – М.: ГЭОТАР – МЕД., 2003.
12. Ілюстрований медичний словник Дорланда. – Л.: Наутилус., 2003.
13. Ісаєва О.С. Англійська мова за професійним спрямуванням для студентів-медиків. Professional English In General Medicine / Ісаєва О.С., Аврахова Л.Я., Прокоп І.А., Шумило М.Ю., Кучумова Н.В., Червінська Л.О., Рахлецька В.Я., Павлишин Г.Я., Цебрук І.Ф., Венгринович Н.Р., Косило Н.В., Голік О.В., Лимар Л.В., Волкова Г.К., Неруш А.В., Гордієнко О.В., Корнейко І.В.– Львів: Видавництво, 2013. – 450с.
14. Кролик Н.И. Английский язык для студентов-медиков: Учебное пособие / Н.И. Кролик. – М.: ООО «Издательство Астрель», 2002.
15. Марковина И.Ю., Максимова З.К., Бабченко Е.В., Трофимова Н.А., Фёдорова Л.Н. Англо-русский медицинский словарь. М.: «Медицинское информационное агентство», 2008.
16. Марковина И.Ю., Максимова З.К.. Английский язык: Учебник для медицинских вузов и медицинских специалистов / под ред. И.Ю. Марковиной. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2013.
17. Маслова А.М. Essential English for Medical Students. – Москва : Лист Нью, 2003.
18. Маслова А.М., Вайнштейн З.И. Учебник английского языка для медицинских вузов. – 4-е изд., испр. – М.: Лист Нью, 2003.
19. Медицинская терминология на 5-ти языках/ сост. Д-р Георги Д. Арнаудов. – 4-е изд. испр. – София: Медицина и физкультура, 1979.
20. Практикум по устному профессиональному общению для медиков. International Communication: Medical Conference. Т.Б. Лесохина, И.Ю.

- Марковина, М.В. Карагезьян. Книга для учителя. 2 аудиокассеты. М.: «Билингва», 2005.
21. Прокоп І.А. Англійська мова за професійним спрямуванням: Медицина: навч. посіб. / І.А. Прокоп, В.Я. Рахлецька, Г.Я. Павлишин. – Тернопіль: ТДМУ, 2010.
22. Русско-английский медицинский словарь-разговорник/ В.И. Петров, В.С. Чупятова, С.И. Корн. – М.: Рус.яз., 2002.
23. Русско-украинско-английский медицинский словарь. Харьков: Консум, 1998 – 640 с.
24. Українсько-латинсько-англійський медичний тлумачний словник/ Укл. А. Петрух, І. Головка та ін. За ред. М. Павловського, П. Петрух. – Львів.: Вид. спілка «Словник», 1995.
25. Янков А.В. Англійська мова для студентів-медиків: Підручник. – К.: Вища шк., 2004.

Інформаційні ресурси

www.library.zsmu.edu.ua

easy-english.com.ua

<https://opentalk.org.ua/langstory/dodatkovy-pidryadni-rechennya>

ksenstar.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id

<https://english-online.in.ua/>

<http://just-english.com.ua/>

<https://preply.com/blog/2016/03/29/upotreblenie-poslelogov-v-anglijskom-yazyke>

<http://www.Wikipedia.com>

<http://www.webmd.com/>

<http://intkonf.org/shabadey-np-tipi-umovnih-rechen-v-angliyskiy-movi/>

<https://grammarway.com/ua/>